

Ο ΕΦΗΜΕΡΙΟΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΤΟΥ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 22·24 ΦΥΛΛΟΥ
ΤΟΥ ΕΠΙΣΗΜΟΥ ΔΕΛΤΙΟΥ "ΕΚΚΛΗΣΙΑ,,
(1·15 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1952)

ΣΥΝΤΑΣΣΟΜΕΝΟΝ ΜΕΡΙΜΝΗ,
ΤΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛ. ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

«Πολυμερῶς καὶ πολυτρόπως πάλαι ὁ Θεὸς λα-
λήλας τοῖς πατράσιν ἐν τοῖς προφήταις, ἐπ' ἐσχά-
των τῶν ἡμερῶν τούτων ἐλάλησεν ἡμῖν ἐν Υἱῷ».

(Ἐβρ. 1, 12)

“ΜΕΓΑΛΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΑΓΓΕΛΟΣ,,

Αἰῶνας ὀλοκλήρους πρὶν ἀπὸ τὴν ἁγίαν νύκτα τῶν Χρι-
στογενῶν τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ εἶχε προεῖπει διὰ τῶν προφη-
τῶν, ὅτι θὰ ἤρχετο Ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος θὰ ἀνήγγελλεν εἰς τὸν κό-
σμον τὴν μεγάλην ἀπόφασιν τοῦ Παντοκράτορος καὶ θὰ ἤνοιγε
τὸν δρόμον τῆς Σωτηρίας. Καὶ εἵκοσιν αἰῶνες ἐπέρασαν τώρα
ἀπὸ τὴν τρισέβδοξον ἐκείνην νύκτα, κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ πρόορη-
σις τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ἐγίνε πραγματικότης καὶ ἡ «μεγάλη
βουλή» τοῦ Πατρὸς ἔλαβε τὴν ἐκπλήρωσίν της. Τὸ «παιδίον», ὁ
«υἱὸς τῆς Παρθένου», ἐγεννήθη ἐπάνω εἰς μίαν φάτνην καὶ εἰς
τὰ περιχώρα τῆς Βηθλεὲμ ἠκούσθη ἡ ἀγγελικὴ μελωδία, ἡ
ὁποία ἐξύμνει τὴν «δόξαν» τοῦ Ὑψίστου, τὴν «εἰρήνην» τῆς
γῆς καὶ τὴν «εὐδοκίαν» τῶν ἀνθρώπων. Ἄστὴρ ἀσυνήθιστος
ἔδειξεν εἰς τοὺς σοφοὺς τῆς Ἀνατολῆς τὴν ἔλευσιν τοῦ ἀναμενο-
μένου «μεγάλου Βασιλέως».

Ἡ κακία τοῦ ἁμαρτωλοῦ κόσμου ἤρχισε ν' ἀναταράσσεται
καὶ νὰ ζητῆ σπασμοδικὰ τὴν ἐξασφάλισίν της, καὶ τὴν ἰδίαν
ἐκείνην ἐποχὴν οἱ ἀφελεῖς χωρικοὶ ποιμένες καὶ οἱ ἔξ Ἀνατολῆς σο-
φοὶ ἄρχοντες—ἀντιπρόσωποι τῶν εὐσεβῶν πιστῶν τοῦ Ἰερωβᾶ,
οἱ μὲν, καὶ ἀπαρχὴ τῆς Ἐκκλησίας τῶν Ἑθνῶν, οἱ ἄλλοι—
συνητῶντο ἐμπρὸς εἰς τὸ ταπεινὸν λίκνον τοῦ «Ἐμμανουήλ».

Εἵκοσιν αἰῶνες ἐπέρασαν ἀπὸ τότε. Τὸ φῶς, ποὺ ἔλαμπεν
ἀπὸ τὸν ὑπερκόσμιον Ἄστέρα τῶν Χριστογενῶν, καὶ ἡ παρη-
γορία τοῦ ἀγγελικοῦ ἴσματος τῆς ἱεραῆς ἐκείνης νυκτὸς ἐξακολου-
θοῦν ἀκόμη νὰ γλυκαίνουν τοὺς πόνοους τῆς ζωῆς ὄλων τῶν τι-
μίων ἀγωνιστῶν τῆς ἀληθείας, ποὺ δὲν διστάζουν ἐμπρὸς εἰς τὴν
μανίαν τῆς ἀφηνιασμένης κακίας τῶν ἡμερῶν μας. Τὸ ἴδιον

φῶς ἐφώτισε τὸν δρόμον τῶν ἑκατομμυρίων τῶν Μαρτύρων, ποὺ ἔχυσαν τὸ πολύτιμον αἷμά των διὰ τὴν ἀγάπην, χάριν τῆς ὁποίας ἐταπεινώθη ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, καὶ ἡ ἰδία παρηγορία ὑπῆρξεν ὁ ἀχώριστος σύντροφος τῶν γνωστῶν καὶ ἀγνωστῶν ἡρώων, ποὺ ἐπέρασαν τὴν ζωὴν των εἰς τὸν ἀκατάπαυστον ἀγῶνα ἐναντίον τοῦ ψεύδους, μὲ τὸ ὁποῖον ἐπάλαισε, μέχρι καὶ τοῦ Σταυροῦ Του, Ἐκεῖνος, ποὺ εἶχε τὸ θάρρος νὰ διακηρύξῃ εἰς τὸν κόσμον τὸ «Ἐγὼ εἰμι ἡ ἀλήθεια»...

Εἴκοσιν αἰῶνες διαρκῶν ἀγώνων, διαρκῶς ἀνανεουμένων μαρτυρίων, εἴκοσιν αἰῶνες ἀμφισβητήσεων γύρω ἀπὸ τὸ πρόσωπον Ἐκεῖνου, ποὺ μόνος Αὐτὸς εἶχε τὴν δύναμιν νὰ ἐρωτήσῃ: «Τίς ἐξ ὑμῶν ἐλέγχει με περὶ ἁμαρτίας;». Ἐπὶ εἴκοσιν αἰῶνας ὁ Χριστὸς εἶναι «σημεῖον ἀντιλεγόμενον» καὶ τὸ ὄνομά Του «κεῖται εἰς πῶσιν καὶ εἰς ἀνάστασιν πολλῶν».

Ἄρα γε τί συμβαίνει μὲ τὴν ἰδικὴν μας ψυχὴν; Αἰσθανόμεθα ὅτι ἡ πίστις μας εἰς τὸν Χριστὸν μᾶς δίδει τὴν δύναμιν, ποὺ πρέπει νὰ ἔχη ἓνας πιστός; Αἰσθανόμεθα τὸν ἑαυτὸν μας ἀνώτερον τῶν δυσκολιῶν τῆς ζωῆς καὶ τῶν ἐπιβουλῶν τῆς κακίας καὶ ἠμποροῦμεν νὰ βεβαιώσωμεν, ὅτι βασιλεύει μέσα εἰς τὰς ψυχὰς μας ἡ «εἰρήνη», τὴν ὁποίαν θέλει νὰ μᾶς δώσῃ ὁ Χριστός;

Μήπως ἄρα γε δὲν ἀνήκομεν, ὅσον πρέπει εἰς Ἐκεῖνον, ποὺ ἠμπορεῖ νὰ μᾶς κάμῃ νὰ αἰσθανθῶμεν καὶ ἰδικὴν μας τὴν «εὐδοκίαν», ποὺ ἔφερεν εἰς τοὺς ἀνθρώπους ἡ Γέννησίς Του; Καί, ἂν εἴμεθα εὐχαριστημένοι, ἀποδίδομεν ὅλην τὴν «δόξαν» ποὺ ἀνήκει εἰς τὸν Πατέρα τῶν αἰωνίων οἰκτιρισμῶν;

Ἄς ἐξετάσωμεν ἐπάνω εἰς αὐτὰ τὰ ἐρωτήματα τὰς ψυχὰς μας, ἀδελφοί, καὶ ἄς προσαρμόσωμεν ἀναλόγως τὰς σκέψεις μας καὶ τὴν ζωὴν μας.

Ο ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΗΣ

ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΤΟΥ ΙΕΡΕΩΣ ΠΡΟΣ ΤΕΛΕΣΙΝ ΤΗΣ ΛΑΤΡΕΙΑΣ (*)

2. *Πνευματικὴ προετοιμασία* τοῦ κληρικοῦ, ἀφορῶσα τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν. Ἀπηλλαγμένος πάσης ἁμαρτίας ὀφείλει νὰ προσεγγίξῃ τὸ ἱερὸν θυσιαστήριον καὶ νὰ τελῇ τὰ ἅγια μυστήρια τῆς

(*) Συνέχεια ἀπὸ σελ. 242.

«Ἐκ γαστρὸς πρὸ ἐωσφόρου ἐγέννησά σε. Ὡμοσε Κύριος καὶ οὐ μεταμεληθήσεται...»
(Ψαλμ. 109,3)

Ἐκκλησίας. Βεβαίως «οὐδεις ἄξιος τῶν συνδεδεμένων ταῖς σαρκιαῖς ἐπιθυμίαις καὶ ἡδοναῖς προσέρχεται ἢ προσεγγίζειν ἢ λειτουργεῖν...» καὶ οὐδεις ἄνθρωπος ἀναμάρτητος ἐπὶ τῆς γῆς, οὐχ ἦτιον ὁ καταστάς «φῶς» καὶ «ἅλας τῆς γῆς» ἱερεὺς δὲν ἐπιτρέπεται νὰ περιπίπτῃ εἰς ἁμαρτήματα, τὰ ὁποῖα ἡμποροῦν νὰ ἐμποδίσουν αὐτὸν τῆς ἱερατικῆς αὐτοῦ διακονίας. Ἐὰν ἐκεῖνος γέμῃ ἁμαρτιῶν καὶ ἀκάθαρτος ψυχικῶς προσέρχεται εἰς τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ, πῶς θὰ καθαρῖσῃ τὰς τῶν ἄλλων ψυχάς; Διὸ ἐπιβάλλεται διαρκῶς νὰ ἐξετάζῃ καὶ ἀνακρίνῃ τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν, ἀποφεύγων πᾶσαν ἠθικὴν καὶ πνευματικὴν πτώσιν, ἵνα ἄξιως τελῇ τὰ ἁγιαστικά αὐτοῦ καθήκοντα. Ὁ καθημερινὸς αὐτοέλεγχος τῆς συνειδήσεως, ἡ ἰδιαιτέρα μελέτη καὶ προσευχή, ἡ ἀναστροφή μετὰ πνευματικῶν καὶ ἑναρέτων προσώπων, ἡ τακτικὴ ἐξομολόγησις καὶ ὅσα ἄλλα ὀρίζουσιν οἱ Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας θὰ προφυλάξωσιν αὐτὸν ἀπὸ τοῦ νὰ περιπέσῃ εἰς βάρεια ἁμαρτήματα καὶ νὰ καταστῇ ἀνάξιος τῆς δοθείσης αὐτῷ χάριτος. Ἀλλοίμονον εἰς ἐκεῖνους, οἵτινες, ἐπιλήσιμονες τῆς μεγάλης αὐτῶν εὐθύνης τυχὸν γενόμενοι, τελοῦσι τὰ καθήκοντα αὐτῶν ἀσυνειδήτως! Ὅποιαν τεραστίαν ζημίαν προκαλοῦσιν εἰς τὰς ἑαυτῶν ψυχὰς καὶ εἰς τὰς ψυχὰς τῶν χριστιανῶν περιττὸν θεωροῦμεν ν' ἀναφέρωμεν. Ὅτι ἐγίναμεν ἱερεῖς τοῦ Ὑψίστου δὲν σημαίνει, ὅτι δυνάμεθα νὰ εἴμεθα παραβάται τῶν ἐντολῶν Αὐτοῦ, ἀσύδοτοι καὶ ἐλεύθεροι εἰς πᾶσαν κακὴν πράξιν καὶ ἐντελῶς ἀνεξέλεγκτοι. Οὔτε πάλιν, παρεξηγοῦντες τὴν περὶ «οἰκονομίας» διδασκαλίαν τῆς Ἐκκλησίας, ἡμποροῦμεν νὰ ἐπιτρέπωμεν εἰς τοὺς ἑαυτοὺς μας ἁμαρτωλὰς πράξεις ἢ κακὰς συνηθείας καὶ παραβάσεις τῶν καθηκόντων τῆς ἀποστολῆς μας. Ἐτάχθημεν φωτοδοταὶ τῶν ψυχῶν τῶν ἀνθρώπων καὶ ὄργανα τῆς θείας τοῦ Θεοῦ χάριτος, οὐχὶ δὲ παραβάται καὶ καταλυταὶ τῶν παραδόσεων τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν.

Εἰς τὴν καλὴν προετοιμασίαν τῆς ψυχῆς τοῦ ἱερέως ἀνάγονται τὰ πνευματικὰ γυμνάσματα καὶ ὅσα ἄλλα ψυχοφελῆ παρέχει αὐτῷ ἡ Ἐκκλησία μέσα. Δι' ἐκάστην ἱεροτελεσίαν ἀπαιτεῖται κατανόησις πρωτίστως τῆς ἱερότητος τοῦ σκοποῦ αὐτῆς, προσοχὴ καὶ συγκέντρωσις τοῦ νοῦ ἐπὶ τῶν ἀναγνωσχομένων ἢ ἀπαγγελιομένων εὐχῶν. Ἐπειτα ψυχικὴ ἠρεμία καὶ ἐσωτερικὴ γαλήνη, ἵνα ἀπευθίνη ὁ ἱερεὺς τὰς προσευχὰς αὐτοῦ πρὸς τὸν Θεόν. Ἄνευ αὐτῶν δὲν θὰ εἶναι ποτὲ ἀπερίσπαστος ἢ

«Ἐχθραν θῆσω ἀνὰ μέσον σου καὶ ἀνὰ μέσον τῆς γυναικὸς καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ σπέρματός σου καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ σπέρματος αὐτῆς. Αὐτός σου τηρήσει κεφαλὴν καὶ σὺ τηρήσεις αὐτοῦ πτέρναν». (Γενέσ. 3,15)

σκέψις αὐτοῦ. Τὸ πρῶτον ὕψος καὶ ἡ μειλιχίότης εἶναι ἐκδηλώσεις τῆς ἡσυχίας τοῦ ψυχικοῦ αὐτοῦ κόσμου. Οὐδέποτε τεταραγμένος δύναται νὰ προσέροηται εἰς τὴν τέλεσιν τῆς λατρείας. Ὁ ψυχικὸς ἀναβρασμὸς, τὸ εὐέξαπτον καὶ δξύθυμον ἀφαιρεῖ τὴν προφύτητα καὶ περισπᾷ τὸ πνεῦμα τοῦ ἀνθρώπου. Τὰ πάντα ὀφείλει νὰ τακτοποιῇ ὁ ἱερεὺς διὰ τῆς ἀγάπης τῆς καρδίας αὐτοῦ, μὴ ἐπιτρέπων ποτὲ τὴν ἀνάπτυξιν ἐντὸς αὐτοῦ πάθους τινὸς ἀντιπαθείας ἢ μίσους ἐναντίον τῶν χριστιανῶν του. Καὶ ὅταν ἀκόμη περιφρονῆται ἢ διώκεται, πάλιν ὀφείλει νὰ συγχωρῇ καὶ ν' ἀγαπᾷ, ἄλλως πῶς θὰ τελέσῃ τὴν λατρείαν τοῦ Θεοῦ; Ἐκαστος αὐτοῦ λόγος ἐν τῇ προσευχῇ πρέπει νὰ ὀδηγῇ εἰς τὴν κατάνυξιν, τὴν μυσταγωγίαν, πρᾶγμα ἀδύνατον, ὅταν ψυχικῶς εἶναι ἀπαρασκευάστος. Ἐὰν τυχὸν ἐνίοτε δὲν αἰσθάνωνται οἱ χριστιανοὶ τὰ ἐν τῷ ναφ̄ τελούμενα, τοῦτο ὀφείλεται, σὺν τοῖς ἄλλοις, καὶ εἰς τὴν ἔλλειψιν τῆς ψυχικῆς γαλήνης καὶ βαθείας συναισθησεως τῶν τελουμένων ἀπὸ μέρους τῶν τελούντων αὐτά. Ἐξ ἄλλου ἡ ἡρεμία τῆς ψυχῆς δὲν εἶναι κάτι ποῦ ἡμπορεῖ ὀλίγας στιγμὰς πρὸ τοῦ λειτουργικοῦ καθήκοντος ν' ἀποκτηθῇ ὑπὸ τοῦ ἱερέως· προσέροηται ἀπὸ μακροχρόνιον καὶ διαρκῆ εὐστάθειαν τοῦ ψυχικοῦ κόσμου, τὴν ὁποίαν συγκρατεῖ καὶ ἐνδυναμώνει ἡ ἐνδόμυχος χάρις. Ταύτης μὴ ὑπαρχούσης, ἡ προσποίησις καὶ ἡ ὑποκριτικὴ στάσις ἀποκαλύπτεται. Ἀλλὰ διὰ νὰ γίνῃ τις μύστης καὶ νὰ συνεγείρῃ τοὺς ἀκροατὰς αὐτοῦ, πρέπει νὰ ἔχῃ ἐσωτερικὸν βάθος καὶ μεγαλεῖον ψυχῆς. Ἡ πνευματικὴ λοιπὸν προετοιμασία ταῦτα πάντα περιλαμβάνει, τὰ ὁποῖα εἶναι καρπὸς τοῦ ἐν ἡμῖν οἰκοῦντος Πνεύματος τοῦ Θεοῦ. Ἡ κατ' ἰδίαν τοῦ ἱερέως προσευχὴ καὶ ἡ ἔστιν ὅτε ἀπομάκρυνσις αὐτοῦ ἐκ τοῦ κόσμου πρὸς αὐτοσυγκέντρωσιν καὶ μελέτην (retreat) ὑποβοηθεῖ τὸν ὡς ἄνω σκοπὸν τῆς ἐκκλησιαστικῆς αὐτοῦ ἐργασίας. Ἡ ψυχὴ του φωτίζεται καὶ πληροῦται χάριτος καὶ εὐλογίας Θεοῦ. Τότε σφίξει ψυχὰς καὶ ἀποδίδει. Ὅσάκις μάλιστα πρόκειται νὰ τελέσῃ τὴν θ. Λειτουργίαν ὀφείλει νὰ προσεύχηται περισσότερον, μηδέποτε παραλείπων τὴν ἀνάγνωσιν τῶν εὐχῶν τοῦ κανόνος τῆς θείας Μεταλήψεως καὶ Εὐχαριστίας. Καθ' ἑκάστην ἡμέραν, ἐκτὸς τῶν ἐν τῷ ναφ̄ τελουμένων ἀκολουθιῶν, ὀφείλει ὁ ἱερεὺς ν' ἀναγινώσκῃ ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ τὰς ὀρισμένας ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας εὐχὰς (μεσονυκτικοῦ, ὄρθρου, ἔσπερινου, ἀποδείπνου κλπ.). Ἀναλογισθῶμεν ὁποῖαν ἐντύπωσιν θὰ σχηματίσουν τὰ τέκνα ἱερέως, τὰ ὁποῖα οὐδέποτε εἶδον τὸν πατέρα αὐτῶν προετοιμαζόμενον, ὡς ὀρίζου-

« Προφῆτην ἐκ τῶν ἀδελφῶν σου, ὡς ἐμέ, ἀναστήσει σοι. Κύριος ὁ Θεός σου. Αὐτοῦ ἀκούσεσθε. » (Δεύτερον, 18,15)

σιν οἱ Κανόνες τῆς Ἐκκλησίας, διὰ τὴν τέλει τῆς θ. Λειτουργίας ἢ προσευχόμενον κατ' ἰδίαν ἢ καὶ μετ' αὐτῶν. Ὁ οἶκος αὐτοῦ πρέπει νὰ γίνῃ ἢ μικρὰ αὐτοῦ ποιμνη, ἐν τῇ ὁποίᾳ, ὅπως καὶ εἰς τὸν ναόν, θὰ γυμνάζῃ τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν εἰς τὴν εὐσέβειαν καὶ τὴν ἀρετὴν· «ἢ δὲ εὐσέβεια πρὸς πάντα ὠφέλιμός ἐστιν, ἐπαγγελίαν ἔχουσα ζωῆς τῆς νῦν καὶ τῆς μελλούσης» (Α' Τιμ. 4,8).

3. Προετοιμασία τῶν ἱερῶν σκευῶν: Τὸ ἔργον τοῦτο εἶναι κατ' ἔξοχὴν ἔργον τοῦ ἱερέως, μεριμνῶντος ἐγκαίρως περὶ τοῦ καθαρισμοῦ καὶ τῆς καλῆς τακτοποιήσεως αὐτῶν. Εἶναι τὰ καθαγιασμένα σκεύη, τὰ χρησιμοποιούμενα εἰς τὴν καθημερινὴν λατρείαν τοῦ Θεοῦ, τίς ἄλλος δὲ ἀρμοδιώτερος αὐτοῦ ἢμπορεῖ νὰ ἐπιληφθῇ τῆς προετοιμασίας αὐτῶν; Ἐὰν διὰ γήϊνα καὶ φθαρτὰ πράγματα καταβάλλεται φροντίς, δὲν θὰ πρέπη νὰ μεριμνήσῃ περὶ αὐτῶν, δι' ὧν θὰ ἐργασθῇ ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ; Τίνι λόγῳ γινόμενος ἐπιλήσιμων τοῦ καθήκοντος καὶ τῆς ὑποχρέωσεως αὐτοῦ θὰ παραπέμψῃ ὁ ἱερεὺς τὴν ἐκτέλεσιν τῆς διακονίας ταύτης εἰς ἕτερα πρόσωπα; Καὶ ναὶ μὲν, ὅπου ὑπηρετοῦσι διάκονοι, ἢμποροῦν οὐτοι τῇ βοηθείᾳ καὶ ἐπιστασίᾳ τοῦ ἱερέως νὰ ἐπιμελῶνται τῆς καθαριότητος τῶν ἱερῶν σκευῶν, τοῦ εὐπρεπισμοῦ τῆς ἀγίας τραπέζης καὶ τῆς ἱερᾶς προθέσεως καὶ τῶν ἱερῶν καλυμμάτων καὶ ἀμφίων, ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ ὅμως ἐπιτρέπεται αὐτῷ ἢ παράλειψις τῆς περιποιήσεως πάντων τούτων. Ἡ τυχὸν ἀδιαφορία ἢ ἀμέλεια αὐτοῦ συνεπάγεται μεγίστην εὐθύνην καὶ δικαίως τιμωρεῖται αὐστηρῶς ὑπὸ τῶν οἰκείων ἱεραρχῶν. Ἰδίᾳ τὰ διὰ τὸ μυστήριον τῆς θ. Εὐχαριστίας χρησιμοποιούμενα σκεύη, πρέπει νὰ καθαρίζωνται καὶ προετοιμαζῶνται ὑπὸ τοῦ ἱερέως. Ἐὰν ἐνίστε παρατηρῶμεν ἀκαταστασίαν εἰς αὐτὰ ἢ ὀξείδωσιν τοῦ μετάλλου αὐτῶν, τοῦτο ὀφείλεται εἰς τὴν ἔλλειψιν ἐνδιαφέροντος καὶ ζήλου πρὸς τὰ σκηνώματα τοῦ Κυρίου. Ὁ καλὸς λειτουργὸς τῆς Ἐκκλησίας μετ' ἑξαιρετικῆς χαρᾶς ἐπιδίδεται εἰς τὴν καθαριότητα τῶν ἱερῶν σκευῶν καὶ τὴν εὐπρέπειαν τοῦ οἴκου τοῦ Θεοῦ. Τὰ πάντα πρέπει νὰ λάμπωσιν ἐκ καθαριότητος. Δὲν ἔχει σημασίαν, ἐὰν θὰ εἶναι πολυτελεῖ ἢ μὴ, ἀρκεῖ νὰ εἶναι ἀνάλογα τῆς ἱερότητος τῶν τελουμένων, κατάλληλα δὲ νὰ χρησιμοποιηθῶσι δι' ἀνθρώπους. Ἀναμφιβόλως πολλὰ δύναται νὰ πράξῃ ὁ ζηλωτὴς ἱερεὺς. Καὶ ὅπου μὲν ἔνεκεν παντελοῦς πενίας ἔλλείπουσι τὰ καλὰ σκεύη, ὡς λ.χ. συνέβη μὲ τούς ναοὺς τῆς Β. Ἑλλάδος, τὸ πρῶγμα διαφέρει, ἀλλ' ὅπου ὑφίστανται συγκεκοτημένοι ναοὶ καὶ παρατηρεῖται

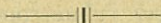
«Καὶ οὐ Βηθλεέμ, γῆ Ἰούδα, οὐδαμῶς ἐλαχίστη εἰ ἐν τοῖς ἡγεμόσιν Ἰούδα· ἐκ σοῦ γάρ μοι ἐξελεύσεται ἡγεύμενος, ὅστις ποιμανεὶ τὸν λαόν μου τὸν Ἰσραὴλ».
(Μιχ. 3, 1-3. Ματθ. 2,6)

ἐνδιαφέρον τῶν ἡμεριῶν δι' ἄλλας ἀνάγκας τῶν ναῶν δευτερευούσης σημασίας, ἐν ᾧ ἀμελοῦν διὰ τὰ ἱερά σκεύη, τοῦτο εἶναι ἀσυγχώρητον. Ἐννοῦμεν τὸ δύσκολον τῆς ἀποκτίσεως ἐνὸς καλοῦ ἄρτοφορίου ἢ μυροδοχείου ἢ κολυμβήθρας δι' ἓνα κατεστραμμένον ναὸν πτωχοτάτου χωρίου, ἀλλ' εἰς ναὸν μιᾶς κωμοπόλεως ἢ χωρίου, οὔτινος οἱ χριστιανοὶ δύνανται καλοῦμενοι πολλὰ νὰ προσφέρωσι, ἢ χρησιμοποίησις λ.χ. ἐνὸς κοινοῦ φιαλίδιου πρὸς φύλαξιν τοῦ ἁγίου Ἄρτου εἶναι ἀδικαιολόγητος. Ὡς ἐπίσης τὰ ἐκ τῆς πολυκαιρίας φθαρέντα ἐκ μολύβδου ἅγια ποτήρια καὶ λοιπὰ σκεύη. Ὡστε εἰς τὴν προετοιμασίαν τῶν ἱερῶν σκευῶν περιλαμβάνονται δύο τινα: ἅμα μὲν ἡ μέριμνα τοῦ ἱερέως πρὸς ἀπόκτησιν καλῶν τοιοῦτων, ἅμα δὲ τὸ ἐνδιαφέρον αὐτοῦ περὶ τῆς καθαριότητος καὶ τῆς ἐγκαίρου αὐτῶν προετοιμασίας. Ἄλλοτε, ὡς γνωστόν, ἡ Ἐκκλησία ἀνέθετε τὸ ἔργον τοῦτο εἰς τοὺς σκευοφύλακας, οἵτινες ἡμερίμνων περὶ αὐτῶν. Τοῦτο παρατηρεῖται καὶ σήμερον εἰς μονὰς καὶ ναοὺς διατηροῦντας σκευοφυλάκια. Ὅπου ὅμως ὑπηρετεῖ εἰς καὶ μόνον ἱερεὺς, ὑποχρεοῦται αὐτὸς οὕτως ὅπως ἐκτελῇ τὸ διακόνημα τοῦτο.

Ταῦτα πάντα ἀνάγονται εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ ἱερέως καὶ πρέπει κατ' ἔξοχὴν τὸ ἱερὸν βῆμα τοῦ ναοῦ ν' ἀπαστραπτῇ ἐκ τῆς καθαριότητος. Ὅσα θεωρητικῶς ἐδιδάχθη κατὰ τὴν περίοδον τῆς ἐκκλησιαστικῆς αὐτοῦ παιδείσεως καὶ ἐκ τῶν ὑποθηκῶν τοῦ ποιμενάρχου του, τῶν παρεχομένων συνήθως ὑπὸ τύπον ἐγκυκλίων ἢ ἐν τοῖς ἱερατικοῖς συνεδρίοις, ὀφείλει κάθε ἱερεὺς νὰ τὰ τηρῇ καὶ νὰ τὰ ἐφαρμόζῃ πιστῶς ἐν τῇ πράξει.

[Τέλος]

Ἄρχιμ. ΤΙΤΟΣ ΜΑΤΘΑΙΑΚΗΣ

ΚΑΙ ΠΑΛΙΝ ΔΙΑ ΤΟΝ ἈΡΡΩΣΤΟΝ

α'.

Ψυχολογικὴ συμπαράστασις

Ὁ ἄρρωστος μῆνας, ἀν μὴ καὶ χρόνια τώρα κατάκειται!.. Ὁ δόγις εἶνε ἐντελῶς ἄπειρος τῆς ψυχολογίας τοῦ ἄρρώστου, διὸ καὶ ὀλίγον δύναται νὰ μετατεθῇ στὴν θέσιν του καὶ νὰ τὸν συμπαθήσῃ ὅσον πρέπει. Ὁ ἄρρωστος βλέπει πολλάκις τὸν ἑαυτὸν του ἐγκαταλελειμμένον, διότι οἱ σκληρὰς φάσεις τῆς ἀρρώστειας ἐκεῖ τὸν ὀδηγοῦν. Ὁ πόνος, ἡ ἀδυναμία, ἡ στενοχωρία, ἡ δυσφο-

«Ἰσοῦ ἡ Παρθένοσ ἐν γαστρὶ ἔξει καὶ τέξεται υἱὸν καὶ καλέσει τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἐμμανουήλ».
(Ἦσ. 7,14. Ματθ. 1,23)

ρία, ὁ πυρετός, τὸ ἀθέβαιον τῆς αὐριανῆς ἐξελίξεως τῆς ἀρρώστειας εἶνε οἱ συνηθισμένοι συνοδοὶ τῆς ἀρρώστειας, πού διαταράσσουν τὴν ψυχολογικὴν ἰσορροπίαν τοῦ συμπαθοῦς ἀρρώστου, ὅπως προελέχθη, καὶ τοῦ γενοῦν αἰσθήματα ἐγκαταλείψεως. Ἀναλογίζεται ὁ ἀρρώστος, ὅτι ἡ ἀρώστεια θὰ τοῦ ἀφήσῃ ἀναπηρίαν καὶ θὰ ἀναγκάζεται νὰ εἶνε ἀνεργός, πῶς θὰ ζήσῃ; Βλέπει, ὅτι ὀσημέραι ἡ θέσις του ἐπιδεινοῦται καὶ, χωρὶς νὰ τὸ θέλῃ, βλέπει τὸν ἑαυτὸν τοῦ ἀπογυμνούμενον. Βεβαιοῦται ἴσως ὅτι ἡ ἀσθένεια του ἀπέβη ἀνιάτος... Ὅποιαδήποτε ἀποψιν ἀπ' αὐτὰς καὶ ἂν παίρῃ, πείθει τὸν ἀρρώστον περὶ τῆς ἀπουσίας του ἀπὸ τὴν καθημερινὴν ζωὴν, τοῦ παρουσιάζει τὴν ζωὴν σὰν ἓνα ἰσόδιον δῶμα. Τὸν καταδικάζει εἰς μίαν ζωὴν ἀντίθετον τῆς ζωῆς καὶ τῆς ἐνεργείας, ἀντίθετον τῶν πόνων καὶ τῶν εὐγενικῶν του ἐφέσεων, τὸν κάμνει γ' ἀπαρνηθῆ καὶ τὰς εὐγενεστεράς κοινωνικὰς φιλοδοξίας καὶ τὰ ὠραιότερα ὄνειρά του, ὅτι μίαν ἡμέραν καὶ αὐτὸς θὰ ἐγένετο ἓνας γνήσιος κοινωνικὸς ἐργάτης, ἓνας ἐκπολιτιστικὸς παράγων τοῦ τόπου.

Τὸ δῶμα αὐτὸ τοῦ ἀρρώστου γίνεται ἀπαρηγόρητον, ὅταν πρόκειται περὶ νέου, ὁ ὁποῖος βλέπει τὴν ζωὴν του νὰ τσακίζεται κυριολεκτικὰ καὶ νὰ ρίπτεται στὴν νεκροζωντάνια. Δεδομένου ὅτι ἡ ἀρρώστεια γεννᾷ κάποιαν ψυχολογικὴν εὐαισθησίαν, εἶνε εὐκόλον νὰ μεταφρασθῆ εἰς φόβους δι' ἐνδεχομένας παθήσεις, ἐνδέχεται δὲ καὶ νὰ τὸν ρίψῃ εἰς μίαν ὑποχονδριακὴν, τρόπον τινά, κατάστασιν μιᾶς ἀπαισιοδόξου ἀπασχολήσεως μὲ τὴν τραυματισμένην ὑγείαν του.

Δὲν ἀπέχει καθόλου ἀπὸ τὸν οὐδὸν τοῦ αἰσθήματος τοῦ θανάτου. Εἰς αὐτὰς τὰς ψυχολογικὰς κρίσεις εὐρισκόμενος ὁ ἀρρώστος, πού δὲν παύει νὰ εἶνε ἄνθρωπος, ἔχει ἀνάγκη νὰ εὐρεθῆ ὁ συμπαραστάτης του, μετὰ τοῦ ὁποίου θὰ συναντιμετωπίσῃ τὰ ποικίλα ἀπειλητικὰ κύματα. Τὸν πρῶτον λόγον ἔχει βέβαια ὁ ἰατρός, ὁ ὁποῖος κατὰ τὸ ἰατρικὸν γνωμικὸν «πάντοτε παρηγορεῖ, ἐνίοτε θεραπεύει...», ἔπειτα οἱ οἰκετοὶ του, ἀλλὰ καὶ ὁ ἱερεὺς;

Ἴδου ἡ θέσις τοῦ καλοῦ καὶ συμπαθεστάτου ἱερέως. Καλεῖται νὰ γίνῃ ὁ συναντιλήπτωρ τοῦ ἐγκαταλελειμμένου, ὁ παρήγορος ἄγγελος τοῦ στενοχωρημένου, ὁ ἐνισχυτὴς τοῦ ἀρρώστου, πού ἔχει καταπεπτικὸς τὸ ἠθικόν, ὁ γαλήνιος λιμὴν τοῦ κλυδωνιζομένου.

Μὲ τὴν συμπαθοῦσαν πατρικὴν ἀγάπην, μὲ τὴν συμπονοῦσαν καρδίαν του ὁ ἱερεὺς θὰ μεταγγίσῃ θάρρος, δύναμιν, παρηγορίαν

«Ὅτι παιδίον ἐγεννήθη ἡμῖν, υἱός, καὶ εἰδοθή ἡμῖν, οὗ ἡ ἀρχὴ ἐγεννήθη ἐπὶ τοῦ ὄμου αὐτοῦ καὶ καλεῖται τὸ ὄνομα αὐτοῦ μεγάλης βουλῆς ἄγγελος...»
(Ἦσ. 9,6)

καὶ χαράν, ἂν θέλετε, στήν ψυχὴν τοῦ ἄρρώστου, ὥστε νὰ νομίζης, ὅτι ὁ ἄρρωστος σοῦ λέγει, «ὅταν ἀσθενῶ τότε δυνατός εἰμι». Ἡ παρουσία τοῦ συμπαθοῦς ἱερέως θὰ προσφέρῃ στὸν ἄρρωστον τὸν συμπαθῆ συμπαραστάτην, τὸν παρήγορον ἄγγελον, ὁ ὁποῖος θὰ τοῦ μεταδίδῃ μίαν μυστηριώδη δύναμιν ἀντιμετωπίσεως τῆς δοκιμασίας. Ἐπειτα ὁ μειλίχιος ἐφημέριος ἀπὸ τοῦ ὀμιλήσει ἀπὸ τὸ περίσσειμα τῆς καρδίας του. Δὲν θὰ τοῦ εἴπη ποτέ, «γιατὶ φοβεῖσαι, γιατί ἀγωνιάς...» Δὲν θὰ τὸν ἀποκαλέσῃ ἡττοπαθῆ, οὐδὲ θὰ τοῦ εἴπη ὅτι «αἰτία τῆς ἀρρωστείας εἶνε ἡ ἁμαρτία», ὅπως πολλοὶ ἀσύνετοι λέγουν. Ἀλλὰ θὰ τοῦ εἴπη: «παιδί μου, πόσον πονεῖς καὶ ὑποφέρεις τὸ αἰσθάνομαι πιστεψέ με, ὅτι καὶ ἐγὼ συμπάσχω μαζί σου «τίς ἀσθενεῖ καὶ οὐκ ἀσθενῶ»;». Σκέψου ὅμως, φίλε μου, ὅτι ὁ Θεὸς εἶναι μεγάλος! Ναι στὸν καλὸν Θεὸν μας θὰ στρέψωμεν, μὲ ἐλπίδα τὰ μάτια μας, σ' Ἐκεῖνον μαζί θὰ προσευχηθῶμεν. Γνωρίζεις καλά, ὅτι ὁ Θεὸς ἀκούει τίς προσευχὰς τῶν παιδιῶν Του «ἐπικάλουσαί με καὶ εἰσακούσομαι, μετὰ σοῦ εἰμι ἐν θλίψει». Τὸ Εὐαγγέλιον μᾶς ἀναφέρει τόσας θεραπείας καὶ θαυματουργικὰς ἰάσεις, καὶ ἀναστάσεις ἀκόμη, διατὶ νὰ ἀμφιβάλλῃς «ταχὺ ἐπικάλουσαί με» μᾶς λέγει ὁ Κύριος. Διατὶ καὶ σὺ ν' ἀγωνιάς τόσον καὶ ν' ἀφίνῃς στὸν νοῦν σου στιγμὴς ἀπελπισίας νὰ περνοῦν; Ὅχι, στήριξε ὅλες τίς ἐλπίδες σου στὸν Θεόν, ὁ πατέρας μας, ὁ φιλόστοργος θὰ σὲ γιατρέψῃ. . .».

Τέτοια καὶ ἄλλα παρόμοια λόγια ὁ καλὸς ἐφημέριος θὰ εἴπη στὸν ἄρρωστον του, κατὰ τρόπον ἐπαγωγικὸν καὶ μὲ πατρικὴν ἀγάπην καὶ ἄς μὴ ἀμφιβάλλῃ, ὅτι ὁ ἄρρωστος θὰ τὰ ἀκούσῃ καὶ ἡ συμπαθοῦσα καρδιά τοῦ ἱερέως πάρα πολὺ θὰ ἐνισχύσῃ τὸ ἡθικὸν τοῦ ἄρρώστου.

Ἀναφέρεται, ὅτι ἓνας τέτοιος ἱερεὺς ἐπεσκέφθη ἓνα ἄρρωστο καὶ βαρεῖα πονεμένο παιδί. Τὸ ἐκράτησε ἀπὸ τὸ χέρι καὶ τοῦ εἶπε: «μὴ στενοχωρῆσαι παιδί μου, ὁ καλὸς Θεὸς σὲ ἀγαπᾷ!»

Τὸ παιδί ἠρώτησε: «ὥστε μὲ ἀγαπᾷ ὁ Θεός;» Ναι, τοῦ ἀπήντησεν ὁ ἱερεὺς, ὁ «Θεὸς σὲ ἀγαπᾷ!» Ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης τὸ καταπεπτωκὸς παιδί ἀνεθάρρησε καὶ ἐκάθησε ἐπὶ τῆς κλίνης του.

Μάλιστα, φίλε ἀναγνώστα, μὴ ἀμφιβάλλῃς καθόλου ὅτι τὰ ἀγὰ καὶ ἀπλᾶ αὐτὰ λόγια τοῦ Θεοῦ ἀναπτερόνουν κατὰ τρόπον θαυμαστὸν τὸ ἡθικὸν τοῦ ἀγωνιῶντος ἄρρώστου καὶ φαίνεται ὅτι νὰ λέγῃ ὁ ἄρρωστος «χαίρω ἐν τοῖς παθήμασί μου». Ἀρκεῖ ὅμως νὰ εἶνε λόγια ἐνὸς ἀληθινοῦ πατέρα - ἱερέως, ποὺ ἤξεύρει

«... Θαυμαστός σύμβουλος, Θεὸς ἰσχυρὸς, ἐξουσιαστής, ἀρχὼν εἰρήνης. πατὴρ τοῦ μέλλοντος αἰῶνος». (Ἦσ. 9,6)

νά λέγη: «ἐγὼ ἦδιστα ἐκδαπανηθήσομαι» ὑπὲρ τῶν πονούντων προβάτων μου.

β'.

Ἐρεὺς μυσταγωγός

Ὁ ἱερεὺς μὲ τὴν εὐγενικὴν του ἐπίσκεψιν στὸν ἄρρωστον γίνεται, μὲ τὰ λόγια τῆς ἀγάπης του καὶ τὴν καθόλου παρουσίαν του, ὁ παρήγορος ἄγγελος. Εἶνε ἐκεῖνος ποὺ τὴν μαύρην καὶ βρειάν οἰκογενειακὴν ἀτμόσφαιραν θὰ μεταβάλη σὲ ἀνακούφισιν καὶ παρηγορίαν καὶ τὴν πονεμένην ψυχὴν τοῦ ἀρρώστου θὰ τὴν τονώσῃ καὶ θὰ τὴν ἀνυψώσῃ πρὸς τὸν οὐρανόν. Θὰ ὑποδείξῃ, στὸν ἄρρωστον: «πρὸς Κύριον ἐν τῷ θλίβεσθαί με ἐκέκραξα, καὶ εἰσήκουσέ μου» ψαλ. 119,1. Οὕτω πως ἀναπτεροῦται τὸ ἠθικὸν τοῦ ἀρρώστου καὶ μὲ καινούργιες δυνάμεις ἀντιμετωπίζει τὰς κρίσεις καὶ τὰς τρικυμίας τῆς ἀρρώστειας του.

Καλεῖται ἀκόμη καὶ εἰς ἓνα ἄλλο βῆμα νὰ προωθήσῃ τὸν ἄρρωστον ὁ ἱερεὺς εἰς τὴν κοινωνίαν τῶν μυστηρίων. Ἴσως νὰ ἀπέιχε τῶν μυστηρίων ἐξ αἰτίας διαφόρων λόγων· εὐκαιρία τώρα μὲ τὴν δοκιμασίαν αὐτὴν νὰ εἰσαχθῇ στὴν θύραν τῆς μετανοίας καὶ τὴν πηγὴν τῆς σωτηρίας. Ἄλλὰ καὶ αὐτὸ ἂν δὲν συνέβαινε, δὲν πρέπει ὁ ἄρρωστος κατὰ τὴν περίοδον τῆς δοκιμασίας νὰ μεταλαμβάνῃ τοῦ ζωογόνου Σώματος καὶ τοῦ τιμίου Αἵματος τοῦ Κυρίου; Καὶ ἂν ὁ ἱερεὺς δὲν ὁμιλήσῃ περὶ τούτου, ποῖος θὰ εὐρεθῇ ἄλλος ἀρμοδιώτερος; Ἴδου λοιπὸν ἡ ὑψηλὴ ἀποστολὴ τοῦ ἱερέως ἐνώπιον τοῦ ἀρρώστου.

Πρὶν προχωρήσωμεν εἰς τὴν μέθοδον, διὰ τῆς ὁποίας θὰ ἐπιτύχῃ νὰ πείσῃ τὸν ἄρρωστον περὶ τούτου, ἀνάγκη εἶνε νὰ ὁμιλήσωμεν περὶ ἐνὸς γνωστοῦ φρουρίου, τὸ ὁποῖον ὑψοῦται μεταξὺ τοῦ ἀρρώστου καὶ τῶν μυστηρίων. Εἶνε τὸ μεσότειχον τῆς προλήψεως, ὅτι, τάχα, τὸ μυστήριον τῆς θείας Κοινωνίας εἶνε ὁ προάγγελος τοῦ θανάτου!

Ἄτυχῶς ἡ ἔλλειψις θρησκευτικῆς κατανοήσεως ἔχει δώσει τὸ δικαίωμα εἰς τὰ γραῖδια κυρίως νὰ παίρνον ἑσὶν κατηχητοῦ καὶ ἔτσι νὰ σπεύρουν τὰς ἀντιχριστιανικὰς τῶν θεωρίας. Καὶ βλέπετε ἔπειτα ὡς ἀπὸ ἑνὸς στόματος ἔλο τὸ σπῆτι τοῦ ἀρρώστου ν' ἀναφωνῇ: «γὰ ὄνομα Θεοῦ μὴν ἔρθῃ ὁ παπᾶς, μὴ κάμετε λόγον περὶ θ. Κοινωνίας, γιατί; διότι ἔχει ἀκόμη τὰς αἰσθήσεις του ὁ ἄρρωστος καὶ θὰ φοδηθῇ!...». Δι' ὄνομα Θεοῦ, πόση ἀντιστροφή καὶ βλασφημία παρατηρεῖται εἰς τὸν ἀπαίδευτον θρησκευτικῶς λαόν

«Ὅτε δὲ ἦλθε τὸ πλήρωμα τοῦ χρόνου, ἐξαπέστειλεν ὁ Θεὸς τὸν Υἱὸν αὐτοῦ γενόμενον ἐκ γυναικός, γενόμενον ὑπὸ νόμον...»

(Γαλάτ. 4,4)

μας ; Ἐνῶ τὸ μυστήριον εἶνε μυστήριον ζωῆς καὶ σωτηρίας, αὐτοὶ τὸ παριστάνουν ὡς θανατηφόρον !

Περιμένουν ἔπειτα, ὅταν ὁ ἄρρωστος περιπέσῃ εἰς ἀφασίαν, νὰ τοῦ προσφέρουν τὸ μυστήριον ! Τί εἰρωνεῖα καὶ πόση θεοπαιξία ! Κοινωνοῦν τότε τὰ πτώματα ;

Καλεῖται διὰ τοῦτο ὁ καλὸς ἱερεὺς νὰ γίνῃ διδάσκαλος καὶ κατηχητής, νὰ διαφωτίσῃ τὸν ἄρρωστον, ὅτι τὸ μυστήριον τοῦτο τὸ προσέφερον ὁ Κύριος εἰς τοὺς μαθητάς Του κατὰ τὴν ὥραν τοῦ μυστικοῦ δείπνου μὲ τὴν παραγγελίαν, «Τοῦτο ποιεῖτε εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν». Ὅτι εἶνε τροφὴ ζωογόνος καὶ πνευματικῆ—«ὁ τρώγων μου τὴν σάρκα»—, ὅτι εἶνε μυστήριον ζωῆς—«...ἔχει ζωὴν ἐν ἑαυτῷ»—καὶ μάλιστα ζωὴν πνευματικὴν καὶ αἰώνιον—διὸ οἱ Πατέρες τὸ καλοῦν «φάρμακον ἀθανασίας». Θὰ σοῦ προσφέρῃ καινούργιες ψυχικὰς δυνάμεις καὶ θὰ νικήσῃς τὴν ἀρρώστειαν, θὰ τοῦ προσθέσῃ. Σκέψου ἀκόμη, παιδί μου, ὅτι μέσα στὰ νοσοκομεῖα γίνονται θ. λειτουργίαι καὶ κοινωνοῦν συχνὰ οἱ ἄρρωστοι. Ἐπειτα ἡ ἀρρώστεια σου ἤμπορεῖ τὰ παραταθῆ μερικὰς ἀκόμη ἡμέρας, ἕως ὅτου δυναμώσῃς καὶ ἔλθῃς στὴν ἐκκλησία, γιὰ τὴν τῶρα νὰ μὴ μεταλάβῃς ;

Μὲ τέτοια καὶ ἄλλα πειστικὰ λόγια ἀγάπης καὶ ἐνδιαφέροντος ἂν ὁμιλήσῃ ὁ συνετὸς καὶ εὐγενικὸς ἱερεὺς, ἐλπίζομεν νὰ κλημνίσῃ τὸ μεσότειχον τῶν δεισιδαιμονιῶν καὶ νὰ πείσῃ τὸν ἄρρωστον. Ἀκόμη δύναται καὶ τοῦτο τὸ ψυχολογικὸν ἐπιχειρήμα νὰ τοῦ ἀναφέρῃ. Ἡ ἀρρώστεια εἶνε μία περίοδος ἠθικοῦ ἐξαγνισμού, πλησιάσεως τοῦ Θεοῦ καὶ ἀφοσιώσεως εἰς Αὐτόν, γιὰ τὸ λοιπὸν νὰ μὴ τὴν ἐκμεταλευθῆς διὰ νὰ ἐνωθῆς μὲ τὸν Θεόν ; Ὁ Θεὸς μὲ τὴν παραχώρησιν τῆς δοκιμασίας αὐτῆς σὲ ἀγαπᾷ, «ὡς υἱοῖς προσφέρεται ὑμῖν ὁ Θεὸς καὶ ὃν ἀγαπᾷ Κύριος παιδεύει», πῶς καὶ σὺ τῶρα θὰ δείξεις τὴν μεγάλην σου ἀγάπην πρὸς τὸν Θεόν ;

Ἄς μὴ ἀμελήσῃ ὁ ἱερεὺς καὶ ἰδιαιτέραν προσευχὴν ἅς κάμῃ διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τῆς ἱεράς του αὐτῆς μάχης καὶ ἐλπίζομεν τὸ ἀποτέλεσμα νὰ εἶνε ὑπὲρ αὐτοῦ καὶ πρὸς ὠφέλειαν τοῦ ἀρρώστου.

Ἄρχιμ. ΙΑΚΩΒΟΣ

«... Τὸν δι' ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους καὶ διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν κατελθόντα ἐκ τῶν οὐρανῶν καὶ σαρκωθέντα ἐκ Πνεύματος Ἁγίου καὶ Μαρίας τῆς Παρθένου καὶ ἐνανθρωπήσαντα».

(Τὸ Σύμβολον τῆς Πίστεως)

ΤΙ ΓΙΝΕΤΑΙ ΑΛΛΟΥ

Η ΑΓΓΛΙΚΑΝΙΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΑΙ Ο ΕΦΗΜΕΡΙΑΚΟΣ ΚΛΗΡΟΣ ΤΗΣ (*)

γ') Τὸ οἰκονομικὸν πρόβλημα.

Ἀπὸ οἰκονομικῆς πλευρᾶς, γενικώτερον, ἢ Ἀγγλικανικῆ Ἐκκλησίᾳ ἀντιμετωπίζει μεταπολεμικῶς κρίσιν, ἐπειδὴ μέγιστον μέρος τῶν μετοχῶν τῆς, κυρίως εἰς τοὺς σιδηροδρόμους τοῦ κράτους, ἐχάθη ἐντελῶς λόγῳ τῆς ἐθνικοποιήσεως τῶν σιδηροδρόμων καὶ ἐπειδὴ, ὡς συνήθως συμβαίνει εἰς παρομοίας περιπτώσεις, αἱ ἀποζημιώσεις δὲν ἀνταποκρίνονται πρὸς τὴν ἀπώλειαν τῶν κεφαλαίων.

Τὰ ἀποτελέσματα τῆς οἰκονομικῆς αὐτῆς κρίσεως τὰ ἡσθάνθησαν πρῶτοι ἐξ ὧν οἱ ἱερεῖς, ἀσχέτως ἂν αὕτη ἡ κρίσις δὲν ἐπῆρέασε κανένα κληρικὸν εἰς ὅ,τι ἀφορᾷ τὸ πνευματικὸν ἔργον καὶ τὴν ἀπόδοσίν του εἰς αὐτό.

Ὁ οἰκονομικὸς κλονισμὸς, τὸν ὁποῖον ὑπέστη ἡ Ἀγγλικανικὴ Ἐκκλησία, ἔκαμε ὥστε ἔσοδα ἐκ τῶν κατὰ τόπους ἐνοριακῶν γαῶν νὰ ἀπορροφῶνται διὰ γενικωτέρας ἀνάγκας, ὅπως εἶναι ἐπὶ παραδείγματι ἡ ἀνάγκη ἐπαρκείας τοῦ Γενικοῦ Ταμείου εἰς τὰς βιομηχανικὰς περιοχάς, ὅπου οἱ πιστοὶ δὲν ἤμποροῦν νὰ ἐπαρκέσουν εἰς τὰς οἰκονομικὰς ἀνάγκας τῆς ἐνορίας των, λόγῳ τοῦ πτωχοῦ των βαλαντίου.

Ὅτω ὁ μισθὸς τῶν ἐφημερίων εἶναι μετριώτατος καὶ ἀνέρχεται τὸ ἔτος εἰς τετρακοσίας ἕως τετρακοσίας πεντήκοντα χαρτίνας λίρας Ἀγγλίας. Δεδομένου δὲ ὅτι τὰ «τυχηρὰ» εἶναι σχεδὸν ἄγνωστα ἐκεῖ, καὶ ὅτι οἱ ἱερεῖς δὲν ἐξαίρουνται φόρου πρὸς τὸ κράτος, ἀπὸ τὸ ἀνωτέρω ποσὸν τῶν ἐτησίων ἀποδοχῶν του ὁ ἱερεὺς κατὰ μέσον ὄρον πληρῶνει κατ' ἔτος ὀγδόντα ἕως ἐγγενῆ ἀπὸ αὐτὰς τὰς λίρας εἰς τὸ κράτος διὰ φόρους καὶ ὑποχρεωτικὰ ἀσφάλιστρα.

Εἶναι λοιπὸν ἀληθές, ὅτι μόλις κατορθώνει νὰ ζῆ ὁ ἐφημέριος καὶ ἡ οἰκογένειά του μὲ τὰς ἀποδοχὰς αὐτάς, ἢ μᾶλλον θὰ ἤμποροῦσε κανεὶς νὰ εἰπῆ, ὅτι δὲν θὰ κατρώθωνε νὰ ζῆ ἐὰν δὲν εἶχε ἐξησφαλισμένην τὴν στέγην καὶ τὸ σχετικῶς εὐθηνὸν κόστος

(*) Συνέχεια ἀπὸ σελ. 225.

«Ἰσοῦ συλλήψῃ ἐν γαστρὶ καὶ τέξῃ υἴόν, καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν...».
(Λουκ. 1,31)

της ζωής, τὸ ὁποῖον ἐπιτυγχάνεται ἐκεῖ μὲ τὰς κρατικὰς διανομὰς τῶν περισσοτέρων εἰδῶν τροφίμων.

Τὸ γήρας τῶν εἶναι ἐξησφαλισμένον καὶ αὐτῶν καὶ τῶν συζύγων τῶν μὲ σύνταξιν καὶ μὲ κατοικίαν εἰς εἰδικὰς οἰκίας ἐκκλησιαστικὰς προωρισμένας διὰ τοὺς συνταξιούχους ἱερεῖς καὶ τὰς πρεσβυτέρας τῶν.

Ἐχει ὅμως ὁπωσδήποτε ἀνάγκην ἰσχυρᾶς πίστεως καὶ ψυχικῆς ἀντοχῆς ὁ ἀγγλικανὸς ἱερεὺς, διὰ νὰ ἀντιμετωπίσῃ τὸ οἰκονομικὸν πρόβλημα μεταπολεμικῶς.

Εἶναι πραγματικὸς ἥρωας, παλαιῶν ἐναντίον παντοίων δυσκολιῶν, ἀλλὰ ὑπακούων εἰς τὴν φωνὴν τῆς κλήσεώς του, ἀνεπηρέαστος ἀπὸ τὰς δυσκολίας τῆς ζωῆς, ἀναμένων καὶ ἐλπίζων εἰς μίαν καλυτέρευσιν τῆς καταστάσεώς του.

δ') Τὸ πνευματικὸν ἐπίπεδον τοῦ Κλήρου.

Εἰς πολλὰς εὐσεβεῖς οἰκογενεῖας τηρεῖται παλαισιότατη παράδοσις νὰ προπαρασκευάζουν καὶ νὰ προορίζουν ἓνα παιδί τῶν διὰ τὸν ἱερόν Κλήρον.

Ἡ παράδοσις αὐτή, δεδομένου ὅτι τηρεῖται ἀπὸ παλαιὰς καὶ πλευσίας οἰκογενεῖας, δίδει πολλοὺς καὶ ἐξόχως μορφωμένους κληρικοὺς εἰς τὴν Ἐκκλησίαν.

Οἱ ἐκ τῶν οἰκογενειῶν αὐτῶν προερχόμενοι κληρικοὶ εἶναι ἐξαιρετικῆς ἀνατροφῆς καὶ μορφώσεως, καταρτίζονται κατὰ ἄριστον τρόπον εἰς θεολογικὰ κολλέγια καὶ χειροτονοῦνται, ἀναλαμβάνοντες ἐκκλησιαστικὴν ὑπηρεσίαν καὶ ἀποδίδοντες εἰς τοὺς διαφόρους τομεῖς ἀναλόγως τῆς ψυχοσυνθέσεως καὶ τῶν ἱκανότητων τῶν.

Ἐκ τῶν κληρικῶν αὐτῶν ἄλλοι γίνονται ἐπίσκοποι, ἄλλοι ἀκολουθοῦν πανεπιστημιακὴν καρριέραν, ἀλλ' οἱ περισσότεροὶ σχεδόν, πάντοτε οἰκονομικῶς ἀνεξάρτητοι, ἐπιδίδοναι ἐξ ὀλοκλήρου εἰς τὴν θεολογικὴν ἐπιστήμην καὶ ἀποδίδουν ἐξαίρετα εἰς τὸν τομέα αὐτόν.

Πλουτίζουν τὰ θεολογικὰ γράμματα μὲ ἐξαιρετικὰ συγγράμματα ἐπὶ διαφόρων θεολογικῶν θεμάτων, ἐνίστε δὲ διὰ τῆς σφαιρίας τῶν καὶ τῆς πείρας καθίστανται οἱ ἐγκέφαλοι τῆς Ἐκκλησίας τῶν, κατευθύνοντες τὴν πορείαν τῆς καὶ δίδοντες τὰς γραμμάς, αἱ ὁποῖαι πρέπει νὰ ἀκολουθηθοῦν.

Οἱ κληρικοὶ αὐτοὶ διὰ τῶν ἐπιστημονικῶν θεολογικῶν συγ-

«... Οὗτος ἔσται μέγας καὶ υἱὸς Ὑψίστου κληθήσεται».

(Λουκ. 1,32)

γραφῶν των, λαμβάνουν ἀνώτατα διπλώματα καὶ ἐπιστημονικοὺς τίτλους, ἐνίοτε δὲ καὶ διδάσκουν εἰς τὰ Πανεπιστήμια, ἄλλοτε ὡς τακτικοὶ καθηγηταί, τὰς περισσοτέρας φορές ὅμως διὰ μικρὸν χρονικὸν διάστημα, κατ' ἐπιθυμίαν τῶν ἰδίων ἢ κατὰ παράκλησιν τῶν πανεπιστημίων.

Οἱ ἄλλοι κληρικοὶ προέρχονται ἀπὸ ὅλα τὰ κοινωνικὰ στρώματα, καὶ δύναται νὰ ἀνέλθουν εἰς πάντα τὰ ἐκκλησιαστικὰ ἀξιώματα, ἀναλόγως τῶν ἱκανότητων των, εἰς τοὺς ποικίλους ἐκκλησιαστικοὺς τομεῖς.

Ἡ μεγίστη πλειονότης τοῦ Κλήρου ἀποτελεῖται ἀπὸ εὐσεβεστάτους ἀνθρώπους μὲ περίσσειαν ζήλου πρὸς πνευματικὴν ἐργασίαν.

Δὲν ἀποφασίζουν εὐκόλως νὰ δεχθοῦν τὰ μεγάλα βάρη τῆς ἱερωσύνης, ἀλλά, ὅταν αἰσθανθοῦν κατὰ τὸ στάδιον τῆς πνευματικῆς χριστιανικῆς ὀριμότητός των τὴν φωνὴν τοῦ Θεοῦ νὰ τοὺς καλῇ δι' ἐνεργητικωτέραν ἐργασίαν εἰς τὰς τάξεις τοῦ Κλήρου, ἐρευνοῦν βαθέως τὸν ἑαυτὸν των, ἐὰν εἶναι ἱκανοὶ νὰ βαστάσουν τὸ δυσβάστακτον βᾶρος τῆς ἱερωσύνης, καὶ μόνον ὅταν ἀντιληφθοῦν τὴν κλῆσιν αὐτὴν καὶ τὴν φωνὴν τοῦ Θεοῦ νὰ πλημμυρίξῃ τὸ εἶναι των, τότε ἀποφασίζουν τελικὰ νὰ προσέλθουν εἰς τὴν ἱερωσύνην, ἀντιλαμβάνόμενοι αὐτὴν ὡς ἀποστολὴν συνεπαγομένην πληθὸς δυσκολιῶν, κόπων, μόχθων, ἐνίοτε δὲ καὶ στερήσεων.

Οἱ οὕτω κεκλημένοι εἰσάγονται εἰς τὰ κολλέγια, καὶ ἄλλοι κάμνουν πλήρη κύκλον τετραετῶν σπουδῶν καὶ λαμβάνουν τὸ πτυχίον των, ἐνῶ ἄλλοι, συνήθως περισσότερον ἡλικιωμένοι καὶ χρηματίσαντες λαϊκοὶ πνευματικοὶ ἐργάται τῆς Ἐκκλησίας, κάμουν διετὴ κύκλον σπουδῶν, καταρτιζόμενοι περισσότερον πρακτικῶς καὶ χωρὶς νὰ ἔχουν ἀπαιτήσεις διὰ πτυχίον παρόμοιον μὲ τὸ τῶν προηγουμένων.

Ὅλοι οἱ σπουδασταὶ συγχρόνως μὲ τὸ πέρασ τῶν σπουδῶν των, γεγονὸς τὸ ὁποῖον εἶναι ἐνδεικτικὸν ὅτι ἐπεδοκιμάσθη ἢ ὄλη των πολιτεία καὶ ἐπίδοσις, χειροτονοῦνται διάκονοι καὶ παραμένουν εἰς τὸν βαθμὸν αὐτὸν οὐδέποτε ὀλιγώτερον ἀπὸ ἓν ἔτος.

Ἡ ὑπηρεσία των ὡς διακόνων εἶναι περίοδος περαιτέρω καταρτισμοῦ των εἰς τὴν πράξιν καὶ, ἀφοῦ ἐπιτύχουν καὶ ἐκεῖ, καθὼς ἐπίσης καὶ εἰς μακρὰν θεολογικὴν συζήτησιν μετὰ τοῦ ἐπισκόπου, χειροτονοῦνται πρεσβύτεροι.

Εἰς περίπτωσιν, κατὰ τὴν ὁποῖαν θὰ ἀπετύγχανον κατὰ τὸ

«... Καὶ θώσει αὐτῷ Κύριος ὁ Θεὸς τὸν θρόνον Δαυὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ... καὶ τῆς βασιλείας αὐτοῦ οὐκ ἔσται τέλος».

(Λουκ. 1,32)

πρώτον ἔτος των ὡς διακόνων, θὰ παρέμενον στάσιμοι δι' ἓν ἄλλο ἔτος καὶ οὕτω καθεξῆς, μέχρις οὗτου θὰ ἐπετύγχανον τελικῶς.

Μετὰ τὴν χειροτονίαν των εἰς πρεσβυτέρους τοποθετοῦνται δι' ἀνάλογον χρονικὸν διάστημα ὡς συνεφημέριοι πεπειραμένων πρεσβυτέρων, μέχρις οὗτου ἀποκτήσουν καὶ αὐτοὶ τὴν ἀπαιτουμένην πείραν, ἢ ὅποια ὁμοῦ μετὰ τὴν μόρφωσίν των καὶ τὴν ἀρετὴν τοὺς καθιστᾷ ἰσχυροὺς παράγοντας πνευματικῶς καὶ χριστιανικῶς καὶ πολῦτιμα πνευματικὰ κεφάλαια τῆς Ἐκκλησίας.

(Τέλος)

Ἄρχιμ. ΠΑΝΤΕΛ. ΚΑΡΑΝΙΚΟΛΑΣ

—||—

ΕΛΕΥΘΕΡΑΙ ΓΝΩΜΑΙ

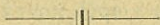
ΤΟ ΚΥΜΑ ΤΗΣ ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΟΣ

Καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα, ὅπου ἡ ἡμερότης τῶν ἠθῶν μέχρι πρὸ ὀλίγων ἀκόμῃ ἐτῶν, ἡμιλλᾶτο ἐπιτυχῶς μετὰ τὴν πατριαρχικὴν των ἀπλότητα, ἡ ἐγκληματικότης σημειώνει ἐσχάτως ἀνησυχαστικὰς προόδους. Ἡ πύκνωσις ἰδίως τῶν κατὰ τῆς ζωῆς ἀδικημάτων, γεννᾷ πολλὴν ἀπαισιοδοξίαν διὰ τὴν ἠθικὴν μας ἐξέλιξιν ὡς κοινωνίας. Αἱ ἀλλεπάλληλοι ἐπ' ἐσχάτων συμπτώσεις φόνων ἐξ ἀφορμῶν ἀσημάντων πιστοποιοῦν, ὅτι ὁ σεβασμὸς εἰς τὴν ἱερότητα τῆς ζωῆς, πρῶτον δείγμα τοῦ βαθμοῦ τῆς ψυχικῆς καλλιτεργείας παντὸς λαοῦ, ἐλαττοῦται καὶ ἐκπίπτει. Εἶναι ἀληθές, ὅτι ἡ αὐξήσις τῆς ἐγκληματικότητος ἀποτελεῖ γενικὸν μεταπολεμικὸν φαινόμενον εἰς ὅλον τὸν κόσμον. Τοῦτο ὅμως δὲν ἀποτελεῖ παρηγορίαν, οὔτε δικαιολογεῖ τὴν παθητικὴν καὶ ἀδρανῆ παρακολούθησιν τῆς προόδου τοῦ ἐγκλήματος. Διότι σημεῖον τῶν θολῶν καὶ τεταραγμένων καιρῶν, πιστοποιηθὲν καὶ παρ' ἡμῶν, εἶναι, καὶ ἡ ἀπουσία ζωηρᾶς, ἐντόνου καὶ φωτισμένης ἀντιδράσεως κατὰ τοῦ ἐγκλήματος. Κάποιος μάλιστα, δὲν ἐνθυμούμεθα ἐκ τίνος ἀφορμῆς, κοινωνιολογῶν, σοβαρῶς ὑπεστήριξε τὴν παράδοξον θεωρίαν, ὅτι ἡ ἀνάπτυξις τοῦ πολυπλόκου ἐγκλήματος εἰς μίαν χώραν, μαρτυρεῖ περὶ τῆς ἀνόδου τῆς στάθμης τοῦ πολιτισμοῦ τῆς. Ἐὰν ἡ θεωρία αὕτη πρόκειται ὄντως νὰ ἔχη οἰανδήποτε βάσιν, ἡμεῖς ἀδιστακτικῶς θὰ ἐτασσόμεθα ὑπὲρ τῆς βαρβαρότητος. Ἀλλὰ δὲν πρόκειται περὶ τούτου. Πρόκειται περὶ τῆς ἀνάζητήσεως μέσων ὁμαδικῆς ἀντιδράσεως κατὰ τοῦ κύματος τῆς ἐγκληματικότητος. Διότι τὸ γεγονός, ὅτι τὸ κύμα τοῦτο ὀγκοῦται πιστοποιεῖται καὶ

«Πνεῦμα ἅγιον ἐπελεύσεται ἐπὶ σὲ καὶ δύναμις Ὑψίστου ἐπισκιάσει σοί· διὸ καὶ τὸ γενώμενον ἐκ σοῦ ἅγιον κληθήσεται, υἱὸς Θεοῦ».
(Λουκ. 1,35)

ἐκ τοῦ ὑστερικοῦ ἐνδιαφέροντος, ποῦ δεικνύει τὸ κοινὸν διὰ τὸ ἐγκλημα. Καί εἰς αὐτὴν ἀκόμη τὴν πυκνότητα τῶν ἀκροατηρίων τῶν κακουργοδοκείων, καὶ ὅταν ἀκόμη τὸ κοινὸν λαμβάνῃ ἀπροκαλύπτως ἐχθρικήν καὶ καταδικαστικήν κατὰ τῶν κατηγορουμένων στάσιν, πρέπει νὰ διακρίνωμεν μίαν σκοτεινὴν ψυχολογίαν καὶ δμαδικὸν σαδισμόν. Κατὰ τῆς ψυχολογίας αὐτῆς ἡ δικαιοσύνη δὲν εἶναι ἱκανή, εἰ μὴ ἐλάχιστα νὰ ἐπιχειρήσῃ, ἐφ' ὅσον ὁ ρόλος τῆς εἶναι ἡ τιμωρία. Ἡ κατὰ τοῦ ἐγκλήματος ἀντίδρασις εἶναι ἔργον τῶν συνειδητῶν κοινωνικῶν δυνάμεων καὶ πρωτίστως τῶν πνευματικῶν καθιδρυμάτων, ἐπὶ κεφαλῆς τῶν ὁποίων εὐρίσκεται ἡ ἐκκλησία. Ἡ πρόσδος τῆς ἐγκληματικότητος συμπύπτει κατὰ κανόνα μὲ τὴν χαλάρωσιν τοῦ θρησκευτικοῦ αἰσθήματος. Ἡ κοινωνία κατανοοῦσα τοῦτο, δύναται νὰ γνωρίζῃ πόθεν ὀφείλει νὰ ἀρχίσῃ ἢ ἀντίδρασις. Ἀλλὰ πρὶν ἢ ἡ κοινωνία κατανοήσῃ ποῖον ἐν προκειμένῳ εἶναι τὸ καθήκον τῆς καὶ ὀργανώσῃ καταλλήλως τὴν σῴτειραν ἀντίδρασίν τῆς, εἶναι ἐπ' ἀνάγκης, ὅπως ἡ Ἐκκλησία, τῆς ὁποίας σκοπὸς καὶ τέρμα εἶναι ἡ καθιέρωσις ἡθικοῦ βίου, νὰ προβῇ ἄνευ ἄλλης ὑποδείξεως, εἰς τὴν ἀνάληψιν τῆς πρωτοβουλίας αὐτῆς καὶ εἰς τὴν κατάλληλον ὀργάνωσιν ὁπότε ἅπαντα τὰ ὑγιᾶ στοιχεῖα τῆς κοινωνίας, θὰ σπεύσουν νὰ τὴν ἀκολουθήσουν καὶ θὰ τὴν βοηθήσουν εἰς τὸ ἔργον τῆς.

ΣΤ. ΜΑΝΤΖΙΟΥΚΑΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΑΚΑΙ ΜΟΡΦΑΙ

Ὁ Ἱερομόναχος Μεθόδιος Καστῆς

Εἶναι γνωστὸν, ὅτι ὁ Πάπας ἀνάμεσα στὶς πολλὰς ἀθαιρεσίας του, ἐθέσπισε καὶ τὴν γενικὴν ἀγαμίαν τοῦ κλήρου. Ἐνῶ ἡ Ἁγία Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία μας, σύμφωνα μὲ τὸν λόγον τοῦ Χριστοῦ «ὁ δυνάμενος χωρεῖν χωρήτω», ἔχει καὶ ἐγγάμους κληρικούς ἀξίους, ἔχει καὶ ἀγάμους τοιοῦτους, ἀπὸ τοὺς ὁποίους μάλιστα ὤρισε νὰ λαμβάνωνται οἱ Ἐπίσκοποι. Γιατὶ βέβαια ὁ Ἐπίσκοπος εἶναι ἀπηλλαγμένος ἀπὸ τίς οἰκογενειακὰς ὑποχρεώσεις καὶ ὑποτίθεται ὅτι θὰ ἀφιερωθῇ ψυχῇ καὶ σώματι στὰ ἄπειρα καθήκοντά του, ποῦ ἀπαιτοῦν νὰ εἶναι ξάγρυπνος μέρα καὶ νύχτα, πρὸ πάντων γιὰ τὴν ψυχικὴ σωτηρία τῶν χριστιανῶν του.

Ὁ εὐσεβὴς Ἑλληνικὸς λαὸς ἀγαπᾷ πολὺ τοὺς ἀγάμους ἱερεῖς, ὅταν κι' αὐτοὶ ἀγαποῦν τὸ ποίμνίον τους καὶ θυσιάζωνται γι' αὐτὸ,

«Πρὶν ἢ συναλθεῖν αὐτοὺς εὐρέθη (ἡ Μαρία) ἐν γαστρὶ ἔχουσα ἐκ Πνεύματος Ἁγίου».

(Ματθ. 5,18)

και τούς ονοματίζει με ένα θεσπέσιο όνομα και τούς λέγει «Ίερομονάχους».

Ένας τέτοιος, που έ γνώρισα είναι και ο Ίερομόναχος Μεθόδιος Καστής.

Ο Μεθόδιος Καστής κατάγεται από την Λέρον της Δωδεκανήσου. Από νέος ανοίχθηκε στον άγώνα και στις περιπέτειες της ζωής και έπήγε για δουλειά στην Αίγυπτο.

Σε ηλικία περίπου 20 ετών ταξιδεύοντας έτυχε να περάση από το Μοναστήρι «Πανορμίτης» της Σύμης, το οποίο τότε ήτανε άπάνω στην άκμή του. Το καταναυκτικό αυτό Μοναστήρι και η θεοσέβεια των καλογήρων του, παρεκίνησε τον νεαρόν επισκέπτη Καστή προς τον μοναχικόν βίον κι' από τότε μπήκε στις τάξεις των Μοναχών, χειροτονήθη εν καιρῷ διάκονος και πρεσβύτερος και μέχρι σήμερα υπηρετεί την Έκκλησίαν.

Τώρα θα είναι καμμιά έξηνταριά χρονών. Τόν έ πρωτογνώρισα το 1940 στο Ναύπλιο επί Μητροπολίτου Ίωάννου Παπασαράντου, ο οποίος ήτο άγαθός και φιλόανθρωπος Έπίσκοπος, κι' όλο τέτοιους, σαν τον έαυτόν του, ήθελε να φέρνη συνεργάτες του στη θεοφύλακτο Έπαρχία του.

Έγώ τότε ήμουν ακόμη λαϊκός κι' εκτελοῦσα γραφική υπηρεσία στο Μητροπολιτικό Γραφείο κι' εκήρυττα στους Ναούς. Το περισσότερο διάστημα ο πάτερ Μεθόδιος ήταν διωρισμένος στη Νέα Κίο, ένα χωριό κοντά στο Άργος. Έρχότανε στη Μητρόπολι κάθε βδομάδα, κάθε 15 ήμέρες, και κάθε φορά μόλις έπρόβαλλε στην πόρτα του γραφείου μάς χαιρετούσε με ένα γλυκό χαμόγελο στο πρόσωπο, έπειτα άφινε σιγά σιγά κι' άμίλητα την όμπρέλλα του και κατόπι μάς έπλησίαζε ένα ένα και μάς άγκάλιαζε και μάς έδινε εὐχές του Χριστού και της Παναγίας κι' έχαιμήλωνε το χέρι του για να μη του το άσπασθοῦμε, από ταπεινοφροσύνη.

Ο Μητροπολίτης Ίωάννης άγαπούσε τόσο πολύ τον Μεθόδιον, ώστε κάθε φορά που ήρχετο στην Μητρόπολι, τον έκρατούσε και έτρωγαν μαζί κι' έκαμναν άστεία και οι δύο τους και έγελοῦσαν με άφέλεια, σαν να είχαν, την καρδιά μικρών παιδιών.

Κι' όποτε έτύχαινε σε κάποια ένορία να δυσαρεστηθοῦν οι χριστιανοί με τον εφημέριό τους, ο Μητροπολίτης Ίωάννης έστελλε τον Μεθόδιο και ο Μεθόδιος είχε τέτοιαν άρετή και τέτοια χάρι από τον Χριστόν, ώστε κατώρθωνε κι' έσυμφιλίωνε τούς

«... Τό γάρ εν αυτῇ γεννηθέν εκ Πνεύματός εστιν άγιου. Τέξεται δε υϊόν και καλέσεις τό όνομα αυτου Ίησοῦν».

(Ματθ. 1,20-21)

χριστιανούς τῆς ἐνορίας ἐκείνης μὲ τὸν ἱερέα των κι' ἔτσι ἐγύριζε πάλι πίσω στὴν ἰδικήν του ἐφημερίαν, στὴν Νέαν Κίον.

Καὶ τόση φήμη διεδόθη σὲ ἄλλην τὴν Ἐπαρχίαν γιὰ τὸν Μεθόδιο, ὥστε ἐξεκινούσαν ἀπὸ πολλὰ χωριά κοντινὰ καὶ μακρινὰ οἱ Ἐπίτροποι τῶν Ἐκκλησιῶν καὶ ἐζητοῦσαν μὲ παρακάλια καὶ μὲ ἀναφορὲς ἀπὸ τὸν Μητροπολίτην νὰ τοὺς στείλῃ Ἐφημέριον τὸν Ἱερομόναχο τὸν Μεθόδιο. Καὶ γιὰ νὰ μὴ τοὺς χαλάσῃ ὀλότελα τὸ χατίρι τοὺς χωρικούς, ὁ Σεβάσμιος Μητροπολίτης τοὺς ἔστελλε πότε πότε τὸν Μεθόδιο γιὰ νὰ τοὺς ἐξομολογῇ στὰ χωριά των καὶ νὰ τοὺς δίνῃ μεγάλη παρηγορία στὴν ψυχὴ των. Γιατί τὸ εἶχε κι' αὐτὸ τὸ χάρισμα ὁ πάτερ Μεθόδιος, καὶ τοὺς πιὸ ἀπελπισμένους ἀκόμη νὰ τοὺς δίνῃ τὸ θάρρος καὶ τὴν ἐλπίδα τους, καθὼς μοῦ διηγῆθη κάποτε καὶ μιὰ τέτοια ἱστορία πού τοῦ συνέβη, ὡς ἐξῆς.

«Ἐτυχε — μοῦ λέγει — νὰ κατεβῶ μιὰ μέρα στὸ Ναύπλιο κι' ἀφοῦ ἔτελειώσα ὅλες τίς δουλείες πού εἶχα, ἐπῆγα στὴν ἀκρογιαλιὰ πού εἶναι πίσω ἀπὸ τὴν Ἀκροναυπλία, γιὰ νὰ ἰδῶ λίγο καὶ νὰ κάμω ἕνα μικρὸ περίπατο. Ἐκεῖ πού περπατοῦσα, βλέπω ἕνα χριστιανὸ καὶ στεκότανε σὲ ἕνα ἀπότομο βράχο τῆς ἀκροθαλασσιᾶς, μελαγχολικὸ καὶ πολὺ συλλογισμένο. Τὸν πλησίασα μὲ τρόπο, τὸν ἐχαίρησα κι' ἀφοῦ μπόρεσα καὶ πῆρα λόγος ἀπὸ τὸ στόμα του, ἀνοίξαμε συζήτησι κι' ἄρχισα νὰ τοῦ διηγούμαι διάφορες ἱστορίες καὶ νὰ τοῦ λέω πῶς κανένας ἄνθρωπος στὸν κόσμον τοῦτο δὲν εἶναι ἀπὸ τὴν ἐξουσία του νὰ κάμῃ ὅ,τι τοῦ ἀρέσει καὶ κατόπι τόφερα πρὸς τὴν θρησκεία καὶ ὅτι πρέπει νάχουμε πίστι στὸν Θεὸ καὶ ὑπομονὴ ὡς τὸ τέλος. Κι' ὅλα αὐτὰ τὰ ἔλεγα, γιὰτί ὑποφιάσθηκα πῶς κάτι κακὸ εἶχε στὸν νοῦν του ὁ χριστιανὸς αὐτὸς νὰ κάμῃ. Τέλος λοιπόν, ἀπὸ τὰ πολλὰ πού τοῦ εἶπα, τοῦ ἔδωσα θάρρος, κι' ἐκάθισε ὁ ἄνθρωπος καὶ μοῦ ἐφάνέρωσε τὴ σκέψι πού τὸν ἐκυριαρχοῦσε καὶ μοῦ εἶπεν, ὅτι εἶχε ἔλθῃ στὴν παραλία ἐκείνη γιὰ νὰ πνιγῇ, ἐπειδὴ εἶχε στενοχωρεθῆ πάρα πολὺ ἀπὸ τὰ οἰκογενειακά του καὶ ἦτανε ἡ ψυχὴ του πιά φερμένη σὲ θολοῦρα καὶ ἀπόγνωσι.

Καί, ὦ τοῦ θαύματος! Ἐφοῦ ἤκουσε τὰ λόγια μου, ἡ θολοῦρα ἔφυγε ἀπὸ πάνω του καὶ τότε ἐκάθησε κοντὰ μου κι' ἐξομολογήθη μὲ ταπεινώσι καὶ μὲ δάκρυα, ὅλο τὸ βίος του καὶ τίς ἁμαρτίες του καὶ μετανόησε καὶ τοῦ ἔδωκα τὴν ἄδεια νὰ κοιωνήσῃ τὸ Σῶμα καὶ τὸ Αἷμα τοῦ Χριστοῦ, πού εἶχε χρόνια πολλὰ

«... Αὐτὸς γὰρ σώσει τὸν λαὸν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν».

(Ματθ. 1,21)

νά μεταλάβῃ, καὶ τότε ἑκατάλαβα καὶ γὼ πὼς ἔσωσα μιὰ ψυχὴ ἀπὸ διπλὸ θάνατο».

Ἄλλη μιὰ φορὰ πάλι θυμᾶμαι πὺδ ἦταν μεγαλοδομάδα καὶ ὁ πάτερ Μεθόδιος ἐξωμολογοῦσε στὸν Ἅγιο Πέτρο τοῦ Ἄργου συνέχεια, μέρες καὶ νύχτες, χωρὶς νὰ σταματήσῃ μήτε νὰ φάγῃ, γιὰτὶ εἶχαν κατεβῆ κι' ἀπὸ τὰ πιὸ ὀρεινὰ χωριά τῆς Ἀργολίδος ἄνδρες καὶ γυναῖκες, κι' ἐκρατοῦσαν μιὰ σειρὰ μέχρι ἔξω τὰ κατώφλια τῆς ἐκκλησίας καὶ ἐπεριμένανε νὰ εἰπῇ ὁ καθένας τὰ κρίματά του στὸν Μεθόδιον πὺδ ἄστραφτε ἀπὸ μακρὰ τὸ πρόσωπό του τὴν ὥρα πὺδ ἐξωμολογοῦσε τοὺς χριστιανοὺς ἐμπρὸς στὴν ὠραία πύλη, σὰν νὰ ἦταν κάποιος ἀστραφτερός Ἄγγελος κατεβασμένος ἀπὸ τὸν Οὐρανόν. Κι' ὅποιος τὸν ἀντίκρυζε, καὶ ληστῆς νὰ ἦταν, ἐμετανοοῦσε.

Ὁ Μεθόδιος ἦταν ἀκόμα καὶ μουσικὸς σπουδαῖος καὶ ἱερογράφης ἀριστος καὶ ἔρραβε κάτι στολὲς ἱερατικῆς, σὰν ἐκεῖνες τῆς χρυσοῦφαντες τῆς ρούσικες.

Κι' ὅταν κάποτε ἔγινε ἓνα ἱερατικὸ Συνέδριον πάλι στὸν Ἅγιο Πέτρο τοῦ Ἄργου, ὁ Μεθόδιος κατὰ τὰ διαλείμματα τοῦ Συνεδρίου ἀνέβαινε στὸ ψαλτικὸ στασιδί καὶ ἔψαλλε τῆς ἀρχαῖες βυζαντινῆς μελωδίης, τὸν «πολυέλαιον» καὶ τὸ «Ἐξηρεύζατο ἡ καρδιά μου λόγον ἀγαθόν» καὶ τὸ «Κύριος ποιμαίνει με καὶ οὐδὲν με ὑστερήσει...».

Καὶ καθὼς ἦταν ἀσκητικὸς, ἔμοιαζε τὸν Ἅγιον Ἰωάννην τὸν Δαμασκηνόν, καὶ ἔτσι, μᾶς ἔκαμνε ὅλους νὰ χαιρόμαστε ἀπὸ πνευματικὴν ἀγαλλίασι.

Ἐνα ἀκόμα πὺδ ἔκαμνε τοὺς χριστιανοὺς νὰ τὸν ὑπεραγαποῦν, ἦταν γιὰτὶ ὁ Μεθόδιος εἶχε τὴν συνήθειαν νὰ μὴ βάνῃ ποτὲ κλειδί στὴν πόρτα τοῦ σπιτιοῦ πὺδ τοῦ εἶχαν νὰ κατοικῇ, καὶ κάθε φορὰ πὺδ θὰ ἔκαμνε ἓνα ἁγιασμὸ ἢ βάπτισμα, ὁ Μεθόδιος δὲν ἐδέχετο νὰ πάρῃ τὰ χρήματα πὺδ τοῦ ἔδιναν, γιὰτὶ τὰ φοβότανε κι' ἔλεγε ὅτι ἀπάνω στὰ χρήματα κάθεται ὁ Μαιμωνᾶς. Ὅθεν οἱ γυναῖκες τοῦ ἐπήγαιναν σπίτι του, ἢ τοῦ ἔστελλαν μὲ τὰ παιδιὰ πότε πατάτες, πότε φασόλια, πότε φακιῆς, πότε ἀραποσίτι καὶ φρούτα, πότε καρδίαι καὶ μέλι.

Κι' ἔτσι τὸ σπίτι του εἶχε γίνεοι σὰν εὐλογημένη ἀποθήκη ἀπὸ τροφῆς καὶ εἶχαν μάθει πιά οἱ πτωχοὶ καὶ οἱ χῆρες καὶ τὰ ὄρφανὰ τὰ πεινασμένα κι' ἐρχόντανε στὸ σπίτι τοῦ Μεθοδίου κι' ἐπαιρναν ὅ,τι ἤθελαν κι' ἔτρωγαν κι' ἐγέμιζαν τὴν κοιλιά των.

*Καὶ ἔτεκε τὸν υἱὸν αὐτῆς τὸν πρωτότοκον καὶ ἐσπαργάνωσεν ἐν τῇ φάτνῃ». (Λουκ. 2,7)

Κι' ὁ Μεθόδιος τοὺς ἔβλεπε κι' ἐχαίρονταν, σὰν νὰ τὰ ἔτρωγεν ὁ ἴδιος, κι' ὅταν ἐχόρταιναν, τοὺς ἐγέμιζε καὶ τὰ σακκούλια των κι' ἔφευγαν εὐχαριστημένοι καὶ ὅλοι τὸν εἶχαν τὸν Μεθόδιον σὰν Ἅγιον καὶ σὰν Πατέρα καὶ σὰν δάσκαλο καὶ σὰν δικαστὴ μέσα στὸ χωριό.

Κι' ἐνῶ ἔδινε στοὺς ἄλλους ὅ,τι εἶχε, ὁ Μεθόδιος τὸν ἑαυτὸν του τὸν ἐστεροῦσε. Καὶ μιὰ χρονιά, ἀνήμερα τὸ Πάσχα πού τὸν ἐρώτησα, μοῦ εἶπε ὅτι ἔφαγε ψωμί κι' ἐλιές κι' ἐκάπνιζε δὲ καὶ μερικὰ τσιγάρα, καθὼς ἐκάπνιζε καὶ ὁ Ἅγιος Νεομάρτυς Ἄγγελῆς τοῦ Ἄργους σύμφωνα μὲ τὸ Συναξάρι. Καὶ μοῦ εἶπεν ἀκόμη ὁ πάτερ Μεθόδιος ὅτι μὲ τὸν τρόπο αὐτὸ ἐπερνοῦσε τὸ σῶμά του ἀπὸ τὴ νέκρωσι γιὰ νὰ ἀναστηθῆ ἡ ψυχὴ του.

Δὲν θὰ ξεχάσω νὰ γράψω καὶ γιὰ ἕνα ἄλλο ἀκόμα ἔργο πού ἀνέθεσε στὸν Μεθόδιο καὶ σὲ μένα ὁ Μητροπολίτης Ἰωάννης νὰ κάμωμε.

Ἐσκέπτετο ὁ μακάριος ἱεράρχης νὰ ξανακτίσῃ τὸν Ἅγιον Θεοδοσίον τὸν Νέον, ἕνα Μοναστήρι ἀνάμεσα στὸ Ἄργος καὶ στὸ Ναύπλιο, πού ἦταν ἐρειπωμένο, καὶ νὰ τὸ ξαναζωντανέψῃ.

Μᾶς ἐκάλεσε λοιπὸν καὶ τοὺς δύο μιὰ μέρα καὶ μᾶς ἔδωσε τὴν εὐλογία του καὶ μᾶς λέγει :

«Εἶμαι βέβαιος ὅτι ἂν πάτε ἐσεῖς οἱ δύο στὰ χωριά καὶ πῆτε στοὺς χριστιανοὺς γιὰ τὸν ἱερό αὐτὸ σκοπὸ, θὰ βοηθήσουν ὅλοι καὶ θὰ τὸ ξαναφτιάξουμε τὸ μοναστήρι».

Ἔτσι καὶ ἔγινε. Ἐγυρίζαμε ἀπὸ χωριὸ σὲ χωριό· ὁ Μεθόδιος ἔκαμνε ἀγιασμό καὶ ἐκήρυττε διὰ τὴν σωτηρίαν τῆς ψυχῆς, κι' ἐγὼ συνέχισα ὠμιλοῦσα διὰ τὸν ἱερόν σκοπὸν τοῦ Μητροπολίτου.

Στὸ τέλος οἱ χριστιανοὶ ἔπιναν ἀγιασμό, ἠσπάζοντο τὸν Σταυρὸν καὶ τὰ ἅγια Λείψανα τοῦ ὁσίου Θεοδοσίου καὶ κατόπιν μόνον των, ἄνδρες καὶ γυναῖκες καὶ παιδιά, ἔφερναν ὅ,τι προαιροῦντο στὴν ἐκκλησίαν καὶ ἔπειτα οἱ ἐκκλησιαστικοὶ ἐπίτροποι ὅ,τι χρήματα ἐμάζευαν τὰ ἔπερναν στὴν Μητρόπολιν. Ἔτσι ἐσουνάχθηκε μεγάλο ποσό, ὁ Μητροπολίτης ἐνθαρρύνθηκε, μετεκάλεσε μαστόρους καὶ καλόγρους τῆς ψυχῆς των ἀπὸ τὴν Ἀθήνα καὶ σὲ λίγον καιρὸν τὸ Νέον Μοναστήρι τοῦ Ἁγίου Θεοδοσίου, ἦταν κέντρο πνευματικῆς ζωῆς καὶ ἐξαίσιον εἰς τὴν θέαν, καὶ δίπλα ἐκεῖ στὸ Μοναστήρι ἐφαινόταν ἀκόμη ἡ σπηλιά, ὅπου ἀσκήτευε ὁ ὁσίος Θεοδοσίος.

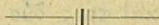
«Μὴ φοβεῖσθε· ἰδοὺ γὰρ εὐαγγελίζομεν ὑμῖν χαρὰν μεγάλην, ἣτις ἔσται παντὶ τῷ λαῷ, ὅτι ἐτέθη ὑμῖν σήμερον Σωτήρ, ὃς ἔστι Χριστὸς Κύριος, ἐν πόλει Δαβὶδ».
(Λουκ. 2,11)

Δὲν παραλείπω ἐπίσης νὰ σημειώσω, ὅτι ὁ Μεθόδιος δὲν εἶναι βέβαια θεολόγος, ἀλλὰ κηρύττει μὲ τόσην κατάνυξιν καὶ εὐγλωττίαν, ὥστε σαγγενεῖ τις ψυχὴς τῶν ἀκροατῶν του σὰν ἀληθινὸς Ἱεραπόστολος. Ἐπὶ πλέον γνωρίζει ἐν λεπτομερείᾳ ὅλους τοὺς βίους τῶν Ἀγίων καὶ λέγει κάτι ρητὰ ἀπὸ τῆν Ἀγίαν Γραφήν καὶ ἀπὸ τοὺς Πατέρας, τὰ ὅποια καὶ ἡμεῖς οἱ θεολόγοι ἀκόμη, διὰ πρώτην φορὰ τὰ ἠκούαμεν ἀπὸ τὸ στόμα του.

Ὁ Πάτερ Μεθόδιος ὑπηρέτησε σὲ πολλὰς Μητροπόλεις ὡς ἐφημέριος, στὴν Ἀργολίδα, στὴν Χαλκίδα, στὴν Κάλυμνο καὶ τώρα στὶς Σπέτσες, καθὼς ἐπληροφορήθηκα, καὶ πανταχοῦ, ὅπου πέρασε καὶ περνᾷ, οἱ χριστιανοὶ τὸν περιβάλλον πάντοτε μὲ τὴν ἴδιαν ἀγάπην καὶ ἀφοσίωσιν, γιὰτὶ εἶναι ἀληθινὸς δοῦλος καὶ ἀντιπρόσωπος τοῦ Χριστοῦ.

Ἐῖθε ἡ γενεὰ αὐτῆ τῶν Ἱερομονάχων, οἷος ὁ Μεθόδιος Καστής, νὰ μὴ ἐκλείψῃ εἰς τὰς πονηρὰς ἡμέρας ποῦ διέρχεται ἡ Ἐκκλησία μας σήμερα.

Ἄρχιμ. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ ΜΟΥΣΤΑΚΑΣ
Ἐφημέριος τοῦ Μητροπολ. ναοῦ Ρόδου

ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΦΗΜΕΡΙΑΚΗΝ ΠΕΙΡΑΝ

ΕΥΤΥΧΙΣΜΕΝΟ ΠΑΙΔΙ !..

Ἡ Χριστιανικὴ ἀνόρθωσις τῆς Κοινωνίας συντελεῖται, μὲ γοργὸν ρυθμὸν, μάλιστα χάρις εἰς τὸν θεσμὸν τῶν Κατηχ. Σχολειῶν, τὰ ὅποια ἡ Ἐκκλησία μας περιβάλλει μὲ τόσην στοργήν, ἀγάπην καὶ φροντίδα. Καὶ βλέπομεν τὰ χριστιανόπουλα τῆς ἐποχῆς μας νὰ ζοῦν σὰν συνειδητοὶ καὶ ἀφοσιωμένοι ἄνθρωποι τῆς ζώσης Χριστιανικῆς Ἐκκλησίας.

Εἶναι ἀναρίθμητα ὅσα συμβαίνουν στοὺς γεμᾶτο χυμὸ βλαστοῦ τοῦ χριστιανικοῦ δένδρου.

Ἀξίζει νὰ σημειώσῃ κανεὶς μερικὰ ἀνέκδοτα ἀπὸ τὸν κύκλον τῶν νέων ἡρώων τῆς σημερινῆς γενεᾶς μας.

Ἐἶχα σ' ἓνα Ἐνοριακὸν Κατηχ. Σχολεῖον σ' ἀπόμωρο συνοικισμὸ τῆς πρωτευούσης περὶ τὰ 60 παιδιὰ ἦταν τὸ καμάρι τῆς ἐνορίας ὀλόκληρης, γιὰτὶ ξεχώριζαν μέσα σ' ἄλλα παιδιὰ, τὰ ἐφώτιζε τὸ οὐράνιον φῶς καὶ ἐσκόρπιζαν τὴν ἀγαλαμπήν του σ' ὄλην τὴν περιφέρειαν ποῦ ἐκυκλοφοροῦσαν.

Ἡ χαρὰ μου καὶ ἡ καύχησίς μου ἐν Κυρίῳ ἦταν τὰ μικρὰ

« Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη, ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία ! »
(Λουκ. 2,14)

αὐτὰ στρατιωτάκια τῆς ἀπέραντης στρατιᾶς τοῦ Χριστοῦ μας. Ἐὰς εἶναι εὐλογημένον τ' ὄνομα τοῦ Μεγάλου μας Θεοῦ, πὸν μ' ἔταξε σὲ τέτοιο ἔργον ἱερωᾶς πράγματι ἀποστολῆς. Ἄλλ' ἄς προσέξωμε, μόνον ἓνα ἀπ' αὐτά, διότι δὲν εἶναι σκοπὸς μας ἐδῶ τὸ ἔργον τοῦ κατηχητοῦ.

Ὁ Δημητράκης..., ἓνα συμπαθητικὸ παιδί, μοῦ φαινότανε πὼς ἦτο πλασμένος μᾶλλον γιὰ τὸν Οὐρανὸν παρὰ γιὰ τὴν ἀμαρτωλὴν ἀτμόσφαιρά μας· τακτικός, τακτικώτατος, στὰ μαθήματα, ποτὲ δὲν ἔλειπε ἀπὸ τὴν ἐκκλησίαν. Μιά μέρα τὸν βλέπω χλωμὸν κι' ἀδύνατον· μὲ δακρυσμένα μάτια μὲ πλησιάζει καὶ δειλὰ μοῦ λέγει: «θέλω κάτι νὰ σᾶς εἰπῶ».

Ἄφου τοῦ ἔδωσα θάρρος, ἤρρισε νὰ μοῦ ἀποκαλύπτῃ τὴν ἀρρώστια του, «δὲν λυποῦμαι μοῦ λέγει πὸν ἀρρώστησα, λυποῦμαι αὐτὸ πὸν θὰ χάσω, λυποῦμαι πὸν θ' ἀναγκασθῶ νὰ ἀφήσω τὸ Κατηχητικὸ μου, κι' ἓνα ἀκόμη, ἐνδέχεται νὰ σκανδαλίσω τ' ἄλλα παιδιὰ μὲ τὶς ἀπουσίες μου».

Τὸν καθυσύχασα μὲ τὴν ἐπίσημη ἀνακοίνωσι σ' ὄλους, ὅτι ὁ Δημητράκης δικαιολογημένα θ' ἀπουσίαζε ἀπὸ τὸ Σχολεῖόν μας.

Μαθητὴς τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου ἦταν κι' ἓναν ὀλόκληρο χειμῶνα μὲ κρύο, μὲ βροχές, μὲ μπόρες καὶ χαλάζι ἔπαιρνε τὸ γάλα του ἀπὸ τὸ σχολεῖόν του καὶ τὸ ἔφερνε σὲ μιὰ πτωχὴ οἰκογένεια, πὸν εἶχε δυὸ παιδάκια ἄρρωστα· ἐπρωτιμοῦσε νὰ στερεῖται τὴν δική του τροφή, γιὰ νὰ βοηθήσῃ τοὺς ἄλλους. Ἄργα ὁ Διευθυντὴς τοῦ Σχολείου τὸν ἀντελήφθη κι' ἤθελε νὰ τὸν ἐπαινέσῃ, ἀλλὰ στοικώτατα τὸ παιδί ἀπήντησε, ὅτι δὲν ἔκαμνε τίποτε ἄλλο ἀπὸ ἐκεῖνο, πὸν ἐδιδάχθη στὸ Κατηχητικόν.

Ὅταν ὁ διδάσκαλος τοῦ ἐδιπλασίασε τὸ γάλα, γιὰ νὰ γίνε-ται συστηματικώτερη ἡ βοήθεια, τότε μ' ἓνα μειδίαμα ἐπρόσθεσε: «τὸ καλὸ τώρα τὸ κάμνετε σεῖς, ὄχι ἐγώ, ἀπλῶς τώρα θὰ ἐξυπηρετήσω σᾶς ὄχι τὸν ἑαυτὸν μου!»

Τέτοιος ἦταν σὴν ψυχὴ ὁ νεαρὸς στρατιώτης τοῦ Χριστοῦ καὶ ἐκλήθη νὰ διακονήσῃ τὰς στρατιὰς τοῦ Οὐρανοῦ, νὰ δοξολογῇ τὸν Κύριον μ' ἀγγελικὰς ὑμνωδίας ἀπ' τὰ παιδικὰ του χρόνια.

Εὐνυχισμένο παιδί πὸν ἐδημιούργησες τέτοιες ἀρετὲς χριστιανικῆς ἀγάπης εἰς τὸ χριστιανικὸν σχολεῖόν τῆς ἐνορίας σου. Εὐχον στοὺς Οὐρανοὺς τέτοια θαύματα πνευματικοῦ καταρτισμοῦ νὰ προσφέρουν ὅλα τὰ Κατηχητικὰ Σχολεῖα τῆς πτωχῆς μας Πατρίδος!

Ἄρχιμ. ΠΑΥΛΟΣ ΝΙΚΗΤΑΡΑΣ

«Καὶ ἰδοὺ ὁ ἀστὴρ, ὃν εἶδον ἐν τῇ Ἀνατολῇ προῆγεν αὐτοὺς ἕως ἐλθῶν ἔστη ἐπάνω οὐ ἦν τὸ παιδίον». (Ματθ. 2,9)

ΛΥΣΙΣ ΑΠΟΡΙΩΝ

Ἑρώτησις :

Εἰς οὐδὲν τῶν ἐν χρήσει λειτουργικῶν βιβλίων ἀναγράφεται σήμερον πότε πρέπει νὰ κλείωνται καὶ πότε νὰ ἀνοίγωνται τὰ Βημόθυρα εἰς τὰς ἱεράς Ἀκολουθίας ἐν γένει. Δύνασθε νὰ γράψετε εἰς τὸν «Ἐφημέριον» περὶ τοῦ ζητήματος τούτου, πρὸς ἀποφυγὴν τῆς παρατηρουμένης σήμερον ἀνομοιομορφίας :

Οἶκον. Δ. Μισσηλίδης

*Ἐφημέριος Παναγίας Φανερωμένης
ἐν Καλλιθέᾳ Θεσσαλονίκης*

Ἀπάντησις :

Περὶ τοῦ ἀνοίγματος τῶν Βημοθύρων κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς θ. Λειτουργίας ἐλέχθη, ἐξ ἀφορμῆς ἄλλων ἐρωτήσεων, ὅ,τι ἐπεβάλλετο νὰ ληχθῇ. Ὡς πρὸς τὸ ἀνοίγμα τῶν βημοθύρων κατὰ τὰς λοιπὰς ἱεράς ἀκολουθίας τοῦ νυχθημέρου, τὸ ἐν ἰσχύϊ Τυπικῶν τῆς Μεγ. Ἐκκλησίας καθορίζει σαφῶς τὰς σχετικὰς περιπτώσεις. Ἐπὶ πλεόν τῶν ἐκεῖ ἀναγραφόμενων ἐπεκράτησε νὰ κλείωνται τὰ βημόθυρα εἰς τὸν ὄρθρον, καθ' ἣν ὥραν «λαμβάνει καιρὸν» ὁ μέλλων νὰ ἱεουργήσῃ.

Ἑρώτησις :

Διατί κείρεται σταυροειδῶς ὁ βαπτιζόμενος καὶ τί συμβολίζει ἡ κουρά του.

*Ἀνόνημος
(Ἐκ Λέσβου)*

Ἀπάντησις :

Ἡ κουρά τοῦ βαπτιζομένου σημαίνει τὴν ἀφιέρωσίν του εἰς τὸν ἀληθινὸν Θεόν, τὸν ὁποῖον διὰ τοῦ Βαπτίσματος ἀνεγνώρισεν ὡς Κύριόν του, γίνεται δὲ σταυροειδῶς πρὸς τιμὴν τοῦ Σταυροῦ τοῦ ἱ. Χριστοῦ, διὰ τοῦ ὁποίου ἐξηγοράσθημεν ἐκ τῆς κατάρας τῆς ἁμαρτίας.

Ἑρωτήσεις :

Μὲ τὴν σειράν μου ἔρχομαι καὶ ἐγὼ νὰ ἐκθέσω ταπεινῶς ὄρισμένας ἀπορίας μου εἰς τὸν «Ἐφημέριον» :

1) Τὸ Τυπικὸν τῆς τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας ἐν τῇ Προθεωρίᾳ του «Περὶ τῆς Α' Στάσεως τοῦ Ψαλτηρίου» (σελ. 7 παράγρ. 5) ἀναφέρει ὅτι : «Ἐν ταῖς Θεομητορικαῖς ἑορταῖς (ἐξαιρουμένων τῶν ἑορτῶν τῆς Ἱπαπαντῆς καὶ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ) καὶ ἐν ταῖς τῶν ἑορταζομένων Ἀγίων μνήμαϊς ταῖς ἐντὸς τῶν τεσσάρων ἡμερῶν τῆς ἑβδομάδος συμπιπτούσαις, ἐν τῇ Ἑσπερινῷ συιχολογεῖται ἡ Α' Στάσις τοῦ Ψαλτηρίου, ἦτοι οἱ τρεῖς πρῶτοι ψαλμοί.

Συμφώνως πρὸς τὴν διάταξιν αὐτήν, γνωρίζομεν ὅτι εἰς τοὺς Ἑσπερι-

«Καὶ ὁ Λόγος σὰρξ ἐγένετο καὶ ἐσκήνωσεν ἐν ἡμῖν καὶ ἐθεασάμεθα τὴν δόξαν αὐτοῦ, δόξαν ὡς μονογενοῦς παρὰ Πατρός, πλήρης χάριτος καὶ ἀληθείας».
(Ἰωάν. 1,14)

νοὺς τῶν ἐπισήμως ἐορταζομένων Ἁγίων, στιχολογεῖται ἡ πρώτη Στάσις, τοῦ «Μακάριος ἀνὴρ...».

Παραδόξως εἰς τὴν ἐπίσημον ὄντως ἐορτὴν τῶν Ταξιάρχων (8 Νοεμβρίου) οὔτε τὸ Τυπικόν, οὔτε τὰ Μηναῖα διαφόρων ἐκδόσεων, ὁμιλοῦν περὶ τῆς στιχολογίας τοῦ Ψαλτηρίου, ἐκτός μόνον, εἰ τύχοι ἡ ἐορτὴ ἐν Κυριακῇ, ὅποτε στιχολογεῖται τὸ Σάββατον ἐσπέρας δλόκληρον τὸ Α' Κάθισμα, ὡς συνήθως.

Διὰ τὴν παραλείπεται ἡ στιχολογία, εἰς τὴν Ἑορτὴν αὐτὴν; Μήπως διὰ τὸ ἄβλον, τῶν Ἁγγέλων, καὶ τὸ ἀθάνατον αὐτῶν, καὶ ἐπειδὴ περικυκλοῦντες τὸν θρόνον τοῦ Ὑψίστου, τυγχάνουσι «φῶτα δευτέρα» τῆς Ἁγίας Τριάδος, πεμπόμενοι ὑπὸ τοῦ Θεοῦ εἰς τὴν γῆν, ἐνεργοῦσι διὰ τὴν σωτηρίαν ἡμῶν, μὴ ἔχοντες οὐδεμίαν ὁμοίότητα μὲ θνητοὺς καὶ ὑλάδει, μήπως λέγω διὰ τοὺς λόγους αὐτοὺς γίνεται ἡ ἐξαίρεσις αὐτῇ;

2) Εἰς τὴν Ἀπόλυσιν τῆς ἰδίας ὡς ἄνω ἐορτῆς, Ἑσπερινοῦ, Μεσονυκτικοῦ, Ὁρθρου καὶ Λειτουργίας, ποῖος τύπος πρέπει νὰ τηρῆται;

Δηλ. «Δόξα Σοι ὁ Θεός... ταῖς πρεσβείαις τῆς παναρχάντου... δύναμι τοῦ Τιμίου καὶ ζωοποιοῦ Σταυροῦ προστασίας τῶν τιμίων... κλπ. τῶν ἁγίων καὶ δικαίων Θεοπατόρων...» μετὰ; «Ἡ Σύναξις τῶν Παμμεγίστων Ταξιάρχων Μιχαὴλ καὶ Γαβριὴλ καὶ πασῶν τῶν ἐπουρανίων... ὧν καὶ τὴν μνήμην ἐπιτελοῦμεν»; Τότε εἰς τὴν ἐορτὴν ὁ τύπος αὐτὸς πρέπει νὰ ἀφαιρηθῇ κατ' ἀνάγκην τὸ εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς Ἀπολύσεως «προστασίας τῶν τιμίων ἐπουρανίων... κλπ.». Ἡ νὰ τηρηθῇ ὁ ἄλλος τύπος: «Δόξα Σοι ὁ Θεός... ταῖς πρεσβείαις... δύναμι τοῦ Τιμίου... προστασίας τῶν Παμμεγίστων Ταξιάρχων Μιχαὴλ καὶ Γαβριὴλ καὶ πασῶν τῶν ἐπουρανίων Δυνάμεων Ἀσωμάτων, καὶ Οὐρανίων Ταγμάτων, ὧν καὶ τὴν Σύναξιν ἐορτάζομεν. Τοῦ Τιμίου ἐνδόξου... κλπ. νὰ συνεχισθῇ δηλαδὴ ἡ Ἀπόλυσις χωρὶς οὐδεμίαν ἄλλην μνεῖαν περὶ τῆς Ἑορτῆς.

Ποῖος τύπος εἶναι ὁ ὀρθότερος;

(Ἐπιγραφὴ δυσανάγνωστος)
Ἱερεὺς - Οἰκονόμος. Ἡράκλειον

Ἁπάντησις:

Ἐπὶ τοῦ πρώτου ἐρωτήματος ἡ ἀπάντησις διδεται ὀρθῶς ἀπὸ τὸν ἴδιον τὸν ἐρωτῶντα. Πράγματι δὲν θὰ εἶχε θέσιν τὸ «Μακάριος ἀνὴρ...», ἀφ' οὗ δὲν πρόκειται περὶ μνήμης ἀνθρώπων.

Ἐπὶ τοῦ δευτέρου ἐρωτήματος: Ὁ μόνος ὀρθὸς τύπος μνεῖας τῆς ἐορτῆς εἶναι ὁ τελευταῖος. Ὁ πρῶτος παντελῶς ἀποκλείεται; ἡ ὀνομαστικὴ «Ἡ Σύναξις...» ἀποτελεῖ ἀσύγγνωστον σολοικισμόν, πρέπει δὲ νὰ προσέξουν ὅσοι ἐκ τῶν ἐλλαβεσθέντων Ἐφημερίων ἔχουν κακοσυνηθίσει εἰς παρομοίους σολοικισμοὺς καὶ εἰς τὰς Δεσποτικὰς ἐορτάς διὰ νὰ τοὺς παύσουν, διότι προκαλοῦν ἀνατριχιαστικὴν ἐντύπωσιν εἰς τοὺς ἐκ τοῦ ἐκκλησιασματος ἐγγραμμάτους.

Ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ εἶναι ἐπιτετραμμένον νὰ λέγεται π.χ. «Ὁ ἐν δόξῃ ἀναληφθεὶς ἀφ' ἡμῶν... Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεός, ταῖς πρεσβείαις... ἡ Ἀνάληψις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἧς καὶ τὴν μνήμην ἐπιτελοῦμεν», καὶ πάντων τῶν ἁγίων...». E. Γ. Μ.

«Ὅτω γὰρ ἠγάπησεν ὁ Θεὸς τὸν κόσμον, ὥστε τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὸν μονογενῆ ἔδωκεν, ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν μὴ ἀπόληται, ἀλλ' ἔχη ζωὴν αἰώνιον».
(Ἰωάν. 1,16)

ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΝΟΡΙΑΚΗΝ ΖΩΗΝ

[Εἰς τὴν σελίδα αὐτὴν θὰ δημοσιεύωμεν εὐχαρίστως πᾶσαν ἀξιανλόγον πληροφορίαν σχετιζομένην πρὸς τὴν ἐν τῇ ἐνορίᾳ ἐφημεριακὴν δραστηριότητα καὶ πρὸς τὴν ἐν γένει πνευματικὴν καὶ κοινωνικὴν κίνησιν κάθε ἐνορίας.

Ἄρχίζομεν σήμερον μὲ τὰς πρώτας σχετικὰς εἰδήσεις ποῦ ἔχουν περιέλθῃ μέχρι τοῦδε εἰς γυνῶσιν μας].

Ἐνορία Ἁγ. Γεωργίου Ἐλευσίνος.

Μὲ τὴν πρωτοβουλίαν τοῦ αἰδ. Πρωτοπρεσβυτέρου κ. Γεωργίου Πυρουνάκη, Προϊσταμένου τῆς ἐνορίας τοῦ Ἁγ. Γεωργίου Ἐλευσίνος καὶ Ἀρχιερατικοῦ αὐτόθι Ἐπιτρόπου, καὶ μὲ τὴν ἔγκρισιν καὶ εὐλογίαν καὶ τὴν πατρικὴν συμπαράστασιν τοῦ Σ. Μητροπολίτου Ἀττικῆς καὶ Μεγαρίδος κ. Ἰακώβου, ἡ ἐνορία αὕτη παρουσιάζει σήμερον, ἐν σμικροτάτῃ σκιαγραφίᾳ, τὴν ἐπομένην εἰκόνα:

1. Λειτουργοῦν τέσσαρα ὠργανωμένα τμήματα χριστιανικῆς μορφώσεως καὶ δράσεως ὑπὸ τοῦς τίτλους: «Ἐνώσις ἀνδρῶν», «Ἐνώσις γυναικῶν», «Ὁμίλος Νέων» καὶ «Ἐνώσις Νεανίδων», μεταξύ τῶν ὁποίων ἐφαρμόζεται ὀλόκληρον πρόγραμμα διὰ τὴν πληρεστέραν γνωριμίαν τῶν ὀρθοδόξων χριστιανικῶν ἀρχῶν καὶ τὴν ἐν τῇ πράξει ἐφαρμογὴν των.

2. Ὑπὸ τὴν ἄμεσον διεύθυνσιν τοῦ Προϊσταμένου τῆς Ἐνορίας λειτουργοῦν Κατηχητικὰ Σχολεῖα ὄλων τῶν τύπων (Κατώτερον, Μέσον καὶ Ἀνώτερον), εἰς τὰ ὁποῖα ἐφαρμόζεται τὸ ὑπὸ τῆς ἱ. Συνόδου ἐγκεκριμένον πρόγραμμα μαθημάτων, ἐπὶ τῇ θάσει τῶν Κατηχητικῶν Βοηθημάτων τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας. Ἡδη εἰς ἕκαστον Κατηχητικὸν Σχολεῖον οἱ μαθηταὶ εἶναι διηρημένοι καθ' ἡλικίαν, εἰς τρεῖς τάξεις, παραλλήλως ἐργαζομένης μὲ τὸ ἰδιαιτέρον δι' ἑκάστην τάξιν πρόγραμμα δρασκευτικῆς ὕλης.

3. Ἄνω τῶν διακοσίων παιδιῶν καὶ ἐφήβων τῆς ἐνορίας μέτουν κατ' ἔτος εἰς εἰδικὰς θερινὰς Κατασκηνώσεις ὀργανουμένας ὑπ' αὐτῆς.

4. Τὸ «Ἐνοριακὸν Κέντρον», περιλαμβάνει μίαν μικρὰν αἰδουσαν βιβλιοθήκην καὶ συνεδριάσεων καὶ μίαν ἄλλην, μεγαλυτέραν, διὰ ὁμίλιας καὶ διαλέξεις, χρησιμοποιουμένην ἐπίσης καὶ διὰ τὴν ψυχαγωγίαν τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων καὶ τῶν Ὁμίλων τῆς Νεότητος. Τὸ «Κέντρον» τοῦτο στεγαζόμενον, ἐπὶ τοῦ παρόντος, ἐπ' ἐνοικίῳ, ἐλπίζεται ὅτι δὰ στεγασθῆ συντόμως εἰς ἴδιον ἐνοριακὸν κτίριον, τοῦ ὁποῖου προβλέπεται ἡ οἰκοδόμησις.

5. Ἡ Ἐνορία διατηρεῖ, ἐπίσης, ἴδιον γήπεδον ἀθλοπαιδιῶν, διὰ

«Καὶ ἦλθον (οἱ ποιμένες) σπεύσαντες καὶ εὔρον τὴν τε Μαρίαν καὶ τὸν Ἰωσήφ καὶ τὸ θρέφος κείμενον ἐν τῇ φάτνῃ».

(Λουκ. 1,16)

τὰ μέλη τῶν Ὁμίλων τῆς Νεότητος καὶ διὰ τὰ παιδιὰ τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων.

6. Λειτουργεῖ παρὰ τῆ Ἐνορίᾳ «Φιλόπτωχον Ταμιεῖον», διὰ τὴν ἀνακούφισιν τῶν ἐνδεῶν αὐτῆς.

7. Ἐπὶ πλέον ἐξυπηρετοῦνται θρησκευτικῶς (θ. λατρεία—θ. κήρυγμα) ὑπὸ τῆς Ἐνορίας ταύτης πᾶσαι αἱ περὶ αὐτὴν ἐγκατεστημέναι στρατιωτικαὶ μονάδες καὶ θάσεις ὄλων τῶν ὄπλων.

8. Ἡ ἴδια ἐξυπρέτης γίνεται καὶ διὰ τὰ Ἐργαστᾶσια τῆς περιφέρειας, κατέστη δὲ λίαν εὐεργετικῶς αἰσθητὴ ἢ τοιαύτη παρουσία τῆς Ἐκκλησίας καὶ εἰς τοὺς ἐργάτας καὶ εἰς τοὺς ἐργοδότας.

9. Ἐπετεύχθη, τέλος, ἡ εἰς πλεῖστα Καταστήματα τῆς πόλεως ἐφαρμογὴ τῆς ἀργίας τῆς Κυριακῆς.

«Ἐνοριακὰ Δελτία».

Με μεγάλην εὐχαρίστησιν ἐλάβομεν δύο «Ἐνοριακὰ Δελτία», τὰ ὅποια ἐκδίδονται καθ' ἑβδομάδα ἀπὸ Ἐφημερίους τῶν Ἀθηνῶν, χάριν τῶν ἐνοριτῶν των.

Τὸ ἐν εἶναι τῆς ἐνορίας τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου Κυνοσάρους καὶ ἐκδίδεται ἀπὸ τὸν αἶδεα. Πρεσβύτερον κ. Κωνστ. Ἀνδρουλάκη καὶ τὸ ἄλλο εἶναι τῆς ἐνορίας Ἁγίου Ἰωάννου ὁδ. Βουλιαγμένης καὶ ἐκδίδεται ἀπὸ τὸν πανοσιολ. Ἀρχιμανδρίτην κ. Θεόκλητον Μιχαλᾶν.

Ἦγη θρησκευτικὴ, ἐπίκαιρος καὶ ἐποικοδομητικὴ, καὶ θέματα σχετικὰ πρὸς τὴν ζωὴν καὶ τὴν πρόοδον τῶν ἐνοριῶν των εἶναι τὸ περιεχόμενον καὶ τῶν δύο αὐτῶν «Ἐνοριακῶν Δελτίων», μετὰ τὰ ὅποια οἱ Σύντάκται των δίδουν ἐτοιμὴν πνευματικὴν τροφήν εἰς τὸ ποιμνίον των, δυναμένην νὰ τοὺς ὑπενθυμίξῃ καὶ ὅσα ἀκούουσιν εἰς τὸν ναὸν των, καὶ μετὰ τὰ ὅποια ἔρχονται εἰς τακτικὴν ἐπικοινωνίαν καὶ μετ' ἐκείνουσ ἐκ τῶν ἐνοριτῶν, ποὺ δὲν ἐκκλησιάζονται συχνά.

Σημείωσις: Χάριν τῆς ἱστορίας σημειοῦμεν ὅτι τὸ πρῶτον, καθ' ὅσον γνωρίζομεν, ἐνοριακὸν φύλλον ἐξεδόθη ἐν Ἀθήναις εἰς τὴν ἐνορίαν τοῦ Ὁσίου Μελετίου Σεπολίων τὸ Πάσχα τοῦ 1931 ὑπὸ τὸν τίτλον «Φωνὴ Κυρίου», μεταφερθὲν βραδύτερον εἰς τὸν πανεπιστημιακὸν ναὸν τῆς Καπνικαρέας καὶ ἀπὸ τοῦ 1936 υἱοθετηθὲν ὑπὸ τῆς Ἰ. Μητροπόλεως Μυτιλήνης ὡς ἑβδομαδιαῖον φυλλάδιον γραπτοῦ κηρύγματος διὰ τὸ ἐκκλησιασμα ὄλων τῶν ναῶν τῆς ἐπαρχίας. Ἡ ἔκδοσις τῆς «Φωνῆς Κυρίου» διεκόπη ἐν Μυτιλήνῃ τῷ 1949.

Παρόμοιον φυλλάδιον ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἡ Ἁγία Αἰκατερίνη» ἐξέδιδεν ἀπὸ ἐτῶν μέγιστος τῆς τελευτῆς του καὶ ὁ αἰμυνησιος Ἀρχιμανδρίτης Ζαχαρίας Διανῆς, ὡς ἐφημερίσις τοῦ Νοσοκομείου τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ.

Πολὴν θὰ χαρῶμεν ἂν λάβωμεν καὶ τὰ ἄλλα, τυχόν, ἐκδιδόμενα ἐνοριακὰ φύλλα, τὰ ὅποια μέχρι τῆς σήμερον ἀγνοοῦμεν ἀτυχῶς.

«Καὶ ἐλθόντες (οἱ μάγοι) εἰς τὴν οἰκίαν εἶδον τὸ παιδίον μετὰ Μαρίας τῆς Μητρὸς αὐτοῦ, καὶ προσέκυνησαν αὐτῷ».

(Ματθ. 2,11)

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΠΡΟΣ ΤΟΝ "ΕΦΗΜΕΡΙΟΝ.,

Κυριακή άργία και έκκλησιασμός

Κύριε Διευθυντά του «Έφημερίου».

Πολύς λόγος γίνεται με δύο αντίθετους γνώμας σχετικώς με το εάν πρέπει να εκπέμπεται από ραδιοφώνου ή ακολουθία της θείας Λειτουργίας τας Κυριακάς και μεγάλας εορτάς ή εάν πρέπει να απαγορευθῆ: Ἡ μία γνώμη λέγει ὅτι (ἀλλοίμονον!) πρέπει νὰ σταματήσῃ ἡ ἀνάγεσις τῶν κατεστραμμένων Ναῶν καὶ νὰ καταδικασθῶν καὶ οἱ ὀπόλοιποι με τὴν αἰτιολογίαν, ὅτι ἀφοῦ οἱ ἐνορίζαι εὐρίσκονται εἰς τὸ Καφενεῖον τὴν ὥραν τῆς θ. Λειτουργίας, χαρτοπαίζοντες ἢ κουτσοπίνοντες δὲν μεταβαίνουν εἰς τὴν ἐκκλησίαν ἀλλὰ προτιμοῦν νὰ τὴν ἀκούουν ἀπὸ ἐκεῖ καὶ συνεπῶς ἐρημιώνεται ἀπὸ ἐκκλήσιας ὁ Ναός. Ἡ δὲ ἑτέρα γνώμη λέγει ὅτι πρέπει νὰ ἐφαρμοσθῆ αὐστηρῶς ἡ Κυριακὴ ἀργία, νὰ κλείουν τὰ Καφενεῖα καὶ οὕτω οἱ πολῖται, μὴ εὐρίσκοντες ἀνοικτὰ Κέντρα θὰ μεταβαίνουν ὑποχρεωτικῶς εἰς τὸν Ναὸν νὰ προσευχηθῶν.

Προσθέτω καὶ ἐγὼ τὴν (τρίτην) ταπεινὴν μου γνώμην. Τὸ ραδιοφώνον εἶναι ἓνα προσθετικόν, ἐκπολιτιστικόν καὶ ψυχολογικόν μέσον, τὸ ὁποῖον χρησιμοποιούμενον εἰς εὐρυτάτην κλίμακα παρ' ὀλοκλήρου τῆς ἀνθρωπότητος, δίδει τὰ ἀγαθὰ του, εἰς ὅλους. Βασιλεῖς καὶ στρατιῶται, πλούσιοι καὶ πένητες, δίκαιοι καὶ ἁμαρτωλοὶ ἐν ἀξιώματι ἴσῃ τὰ ἀπολαμβάνουν. Ἐάν, λοιπὸν ἀκούουν τὴν ἱερὰν ἀκολουθίαν καὶ χριστιανοί, οἱ ὁποῖοι εὐρίσκονται εἰς τὰ Καφενεῖα, στὰ σπίτια των, στὰ πλοῖα ἢ καὶ εἰς ἄλλους χώρους, εἰς τί βλάπτονται; Ὅχι μόνον δὲν βλάπτονται ἀλλ' ὑπάρχουν ἐλπίδες σὺν τῷ χρόνῳ νὰ συνεισθῶν καὶ νὰ ἐπανέλθουν βαθμιαίως εἰς τὴν εὐθεσίαν ὁδόν, ὅπουδὴποτε καὶ εἴαν εὐρίσκωνται ἀκούοντες ἀπὸ ραδιοφώνου τὸ «Δεῦτε πρὸς με πάντες...». Ὁ Θεὸς βρέχει ἐπὶ πονηροὺς καὶ ἀγαθοὺς. Μήπως δὲ Κύριος δὲν ἐκήρυττεν ἀδιακρίτως τὸν θεῖον λόγον; Τὴν Βασιλείαν τῶν Οὐρανῶν; Μήπως δὲν συναναστρέφετο μετὰ Τελωνῶν καὶ Φαρισαίων; Ἄνθρωποι οἰτιδιὰ τὸν ἓνα ἢ τὸν ἄλλον λόγον δὲν μεταβαίνουν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν πρέπει νὰ τοὺς στερησωμεν τὰς θείας ἐπαγγελίας; καὶ δὲν θὰ ἀπομακρυνθῶν περισσότερο ἀπὸ τὰς ἐντολάς τοῦ Κυρίου;

Διὰ τὴν Κυριακὴν ἀργίαν καλὸν καὶ ὠφέλιμον εἶναι νὰ γενικευθῆ τὸ μέτρον νὰ κλείουν, κατὰ τὰς ὥρας τῆς θ. Λειτουργίας τὰ διάφορα κέντρα διὰ τὴν κοινὴν εὐταξίαν, ἀλλὰ καὶ ἡ γνώμη αὕτη δὲν εὐσταθεῖ. Ὁ χριστιανὸς ὅστις θὰ ἐτοιμασθῆ, μετὰ ἡ ἄνευ τῆς οἰκογενείας του, νὰ μεταβῆ πρὸς ἐκκλησιασμόν εἰς τὸν Ναόν, δὲν ἐπηρεάζεται ἀπὸ τὸ ραδιοφώνον τοῦ τυχόντος Καφενεῖου. Θὰ βαδίσῃ τὸν δρόμον του. Ἐκεῖνος, ὅστις δὲν σκέπτεται ἐκκλησιασμόν μένει στὸ σπίτι του ἕως ὅτου ἀνοίξουν τὰ Καφενεῖα.

Συμπέρασμα: Ἡ αἰτία τῆς καταπτώσεως τοῦ θρησκευτικοῦ αἰσθήματος καὶ τῆς ἐρημώσεως τῶν Ναῶν εἶναι ἄλλη. Ὁ Ἐφῆμ. Κλήρος κατὰ τὰ 4)δ εὐρίσκειται εἰς πολὺ χαμηλὴν μορφωτικὸν καὶ οικονομικὸν ἐπίπεδον, λόγῳ δὲ τῆς ἀλματώδους προόδου, τῶν ἀντιξῶν περιστάσεων καὶ τῶν ἀλλεπαλλήλων κλειθνωσιῶν καὶ ταλαντεύσεων ποῦ ὑπέστη ἡ χώρα μας δὲν δύναται, παρ' ὅλην τὴν θερμὴν πίστιν καὶ αὐταπάρησιν ὅπου τὸν διακρίνει, νὰ ἀντιπαλαίσῃ ἀποτελεσματικῶς κατὰ τῶν ὡς ἄνω περιπτώσεων. Ἐνῶ εἰς μίαν Κοινότητα ὁ ἱερεὺς θεωρητικῶς κατέχει τὴν πρώτην θέσιν μεταξὺ τῶν Κοινοτ. υπαλλήλων, μορφωτικῶς κατέχει τὴν τελευταίαν.

Μισοθροτικῶς; Ἄμειβεται ὀλιγότερον τοῦ ἀγροφύλακος, τοῦ κλητῆρος καὶ αὐτοῦ τοῦ νεοκόρου. Ὁ ἱερεὺς ἀντὶ νὰ εἶναι τὸ Ἴνδαγμα καὶ ἡ ψυχῆ

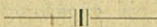
τῶν ἐνοριτῶν του, κατήντησεν ἀπλοῦν σύμβολον, διακρινόμενος μόνον ἀπὸ τὸ ἀπὸ θεκαστίας κατατρυπημένον ῥάσον του καὶ ἀπὸ τὸ σκοροφαγομένον καλυμαχί του. Ἐνας ἀκόμη λόγος: Ὅταν τὸ Κράτος ἀπορροφᾷ τὰ 44 ο) τῶν ἀκαθαρίστων πενιχρῶν ἐσόδων, πταίει τὸ ραδιόφωνον διὰ τὴν ἐρήμωσιν τῶν Ναῶν; Πρέπει λοιπὸν νὰ ἐγκαταλείψωμεν τὴν ἀνέγερσιν τῶν καταστραφέντων, νὰ γκρεμίσουμε καὶ τοὺς ὑπολοιπούς; Πρὸς Θεοῦ!

Θὰ ἐπανεέλθωμεν ἐν καιρῷ ἀναλυτικώτερον.

Μετ' εὐχῶν καὶ τιμῆς
ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΚΟΖΙΝΤΑΚΗΣ

Ἐφημέριος Κάτω Μουσουνίτης Παρνασσίδος

Σ. Δ. Εἶναι προφανές, ὅτι ὁ ἐπιστολογράφος μας ἔχει παρεξηγήσει τὸ θέμα τῶν εισφορῶν τῶν ἱερῶν ραῶν, εἰς τὸ τελευταῖον σημεῖον τῆς ἐπιστολῆς του, ἐπειδὴ δὲ εἶναι πιθανὸν νὰ συμβαίῃ τὸ ἴδιον καὶ με πολλοὺς ἄλλους ἐκ τῶν εὐλαβ. Ἐφημερίων μας, θὰ εἶναι ἀνάγκη ν' ἀσχοληθῶμεν περὶ τοῦτου εἰς τὸ ἐπόμενον φύλλον.

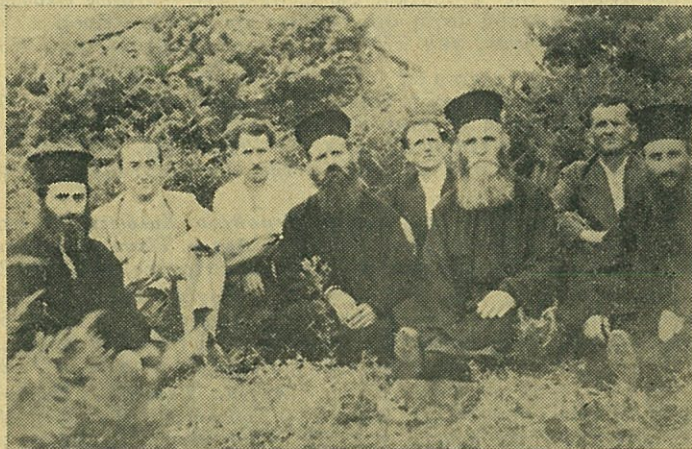
ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Αἶδεσ. Κ. Δύκουραν, Αἰτωλικὸν Μεσολογγίου: Ζητηθέντα χροειώδη Κατηγρικῶν ἐστάλησαν.—**Αἶδεσ. Θ. Θεοδωρίδην**, Μπαμπυλιὸ Βάλτου: Εἰς τὰς ἀπορίας σας θ' ἀπαντήσωμεν ἐν καιρῷ.—**Αἶδεσ. Μιχαὴλ Νασόπουλον**, Ἀραγόζαινα Πατρῶν: Εὐχαριστοῦμεν διὰ τὰ συγχαρητήρια σας καὶ διὰ τὰς καλὰς κρίσεις σας. Εὐχαρίστως ἀπαντῶμεν εἰς τὰς ἐρωτήσεις σας: 1) Βεβαίως δύναται καὶ εἰς μόνος ἱερεὺς νὰ τελέσῃ τὸ Εὐχέλαιον. 2) Ἡ διὰ τοῦ ἁγίου ἐλαίου κρίσις ἐπαναλαμβάνεται ὑφ' ὄλων τῶν ἱερέων. 3) Ἐπιτίμια καὶ ἄρας δὲν δικαιοῦται νὰ ἐκφωνήσῃ ὁ ἱερεὺς ἐναντίον οὐδενός. Μόνος ὁ Ἀρχιερεὺς δικαιοῦται νὰ προβῇ εἰς τὴν λήψιν αὐστηρῶν πνευματικῶν μέτρων ἐν περιπτώσεσι ἀνάγκης, πάντοτε δὲ μετὰ μεγάλης φειδοῦς καὶ κατὰ τρόπον μὴ προκαλοῦντα σκανδαλισμὸν.—**Αἶδεσ. Κων. Τετριμίδαν**, Εὐχαριστοῦμεν διὰ τοὺς καλούς σας λόγους. Εἰς τὰς ἀπορίας σας θ' ἀπαντήσωμεν ἐν καιρῷ.—**Κων. Ἀποστ. Κ. Κωστόπουλον**, Λάριον: Εὐχαριστοῦμεν διὰ τὸ ὑπερ τοῦ «Ἐφημερίου» ἐνδιαφέρον σας. Τὸ ζήτημα, τὸ ὁποῖον θίγεται ἔχει ρυθμισθῆ ὑπὸ τῶν περὶ μετεκπαιδεύσεως τῶν Ἐφημερίων διατάξεων, τοῦ μετεκπαιδευομένου θεωρουμένου ὡς ἀδειούχου. Τὰ τῆς ἀναπληρώσεως του ὁρίζει ὁ οἰκεῖος Μητροπολίτης.—**Αἶδεσ. Ἀντώνιον Βρουβάκην**, Χαριά: Σὰς εὐχαριστοῦμεν διὰ τὰ συγχαρητήρια καὶ τὰς καλὰς περὶ τοῦ «Ἐφημερίου» κρίσεις σας, καθὼς καὶ διὰ τὴν πρότασίν σας, ἥτις ἐν μέρει μόνον δύναται νὰ τεθῇ εἰς ἐφαρμογὴν ἀπὸ τοῦ νέου ἔτους ὡς θὰ ἴδῃτε. Ἀυστηρῶς ὁ χῶρος τοῦ δελτίου μας δὲν ἐπιτρέπει πλήρη ἀνταπόκρισιν εἰς τὴν δεδικαιολογημένην ἐπιθυμίαν σας. Ἡ Ἁγ. Διακονία, ἐν τῷ μεταξύ, ἐργάζεται διὰ τὴν ἐκδοσιν σειρᾶς Κηρυκτικῶν Βοηθημάτων, ἀλλὰ δὲν εἶναι τὸ πρῶγμα τόσον ἐγγυρῆς, διὰ νὰ ἔχωμεν ἅμεσα διὰ τὰ ἀποτελέσματα τῶν ἐνεργειῶν μας.—**Αἶδεσ. Γεώργιον Πεξοδρόμον**, Δεπτοκαρῶν: Διὰ τὸ ζήτημά σας ἀπηνθύνθημεν εἰς τὴν διεκπεραίωσιν τῆς «Ἐκκλησίας». Ἐλπίζομεν νὰ ἐπιτυχηθῇ ἡδη.—**Αἶδεσ. Ἰω. Ζαχαράκην**, Ἀγγελικὰ: Ἀναλυτικὸν πρόγραμμα Κατηγρικῶν Σχολείων ἀπεστάλη ταχέως. Καλῶς ἠοχίσσατε. Τὸ ἀποσταλὲν Πρόγραμμα θὰ σὰς κατατοπίσῃ καλλίτερον περὶ τοῦ ὅλου συστήματος. Εἰμεθα πάντοτε εἰς τὴν διάθεσίν σας. Σὰς συγχαίρομεν διὰ τὸν ζήλόν σας. Εὐχαρίστως ἀπαντῶμεν εἰς τὰς ἐρωτήσεις σας: 1) Τὸ κοινὸν ποτήριον τοῦ γάμου δὲν ἔχει ἀνάγκην ἄρτου. 2) Ἡ χρῆσις

τῶν Ἐξαπτερίγων εἰς τὰς κηδείας καθορίζεται ἀπὸ τὴν τοπικὴν συνήθειαν. 3) Ἀκολουθία «Τρισαγίου» ἐπὶ ἀσθενῶν δὲν ὑπάρχει. Ἐξηγήσατέ μας, παρακαλοῦμεν, περὶ τίνος ἀκριβῶς πρόκειται. 4, Ἄφ' οὗ τὸ «ἀεροβάπτισμα» θεωρεῖται ἔγκυρον, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ γίνῃ ἀναβαπτισμός. Πρέπει ὅμως ἀπαραιτήτως νὰ τελεσθῇ ἐπὶ τοῦ οὗτω βαπτισθέντος καὶ τὸ μυστήριον τοῦ Χρισματος, δύναται δὲ ν' ἀναγνωσθοῦν πάσαι αἱ μετὰ τὸν ἀγιασμα τοῦ ὕδατος ἐχθαί τῆς ἀκολουθίας τοῦ Βαπτισματος. 5) Δὲν ἔχει δικαίωμα ὁ ἱερεὺς ν' ἀπαγορεύσῃ τὸν ἐκκλησιασμόν εἰς οὐδεμίαν περίπτωσιν ὁ «ἐξωεκκλησιασμός» εἶναι ἀσθηρὸν μέτρον, μόνον ὑπὸ τοῦ Ἐπισκόπου δυνάμενον, μετὰ φειδοῦς πάντοτε καὶ περισκέψεως, νὰ ἐπιβληθῇ εἰς ἐξαιρετικὰς περιπτώσεις. Τὸ ζήτημα τῶν παρανόμων συμβιοῦντων εἶναι γενικωτέρον ἐνδιαφέροντος καὶ ἐλπίζομεν ν' ἀσχοληθῶμεν ἄλλοτε ἐκτενέστερον περὶ αὐτοῦ.—**Αἶδσο. Γ. Γρηγορίου**, Ἄνω Γαύρειον Ἄνδρον : 1) Περὶ τῶν Βημοθύρων ἐγράψαμεν ἀλλαοῦ. 2) Ἡ γενικὴ δι' ὅλας τὰς συνήθεις ἱερὰς ἀκολουθίας ἐναοκτήριος ἐκφώνησις εἶναι, ὅπως γνωρίζετε, τὸ «Ἐλλογητὸς ὁ Θεός...». Διὰ τὴν θείαν Λειτουργίαν, ὡς ἀποτελοῦσαν ὄχι συνήθη ἀκολουθίαν, ἀλλὰ τὴν σπουδαιωτάτην τελετὴν τοῦ μυστηρίου τῆς θείας Ἐνχαριστίας ἔχει καθιερωθῆ, πολὺ δικαίως, διάφορος—μεγάλοπρεπεστέρα—ἐναοκτήριος ἐκφώνησις, τὸ «Ἐλλογημένη ἡ Βασιλεία...», ἣτις ἰσχύει καὶ ἐπὶ τῶν μετὰ τῆς θείας λειτουργίας συνδεδεμένων ἄλλοτε μυστηρίων τοῦ Βαπτισματος καὶ τοῦ Στεφανώματος. Ὁ Ἐξάψαλμος δὲν ἀποτελεῖ ἰδίαν ἀκολουθίαν, ἀλλ' εἶναι τμήμα τοῦ Ὁσθρου, ὅστις ἄρχεται συνήθως διὰ τοῦ «Ἐλλογητὸς ὁ Θεός...», ἡ δὲ πρὸ τοῦ Ἐξάψαλμου ἐκφώνησις «Δόξα τῇ ἀγίᾳ καὶ ὁμοουσίῳ...» δὲν σημαίνει ἐδῶ ἔναρξιν ἄλλης ἀκολουθίας, ἀλλ' ἀποτελεῖ θριαμβευτικὴν ἐκδήλωσιν τοῦ ἐνθουσιασμοῦ τῶν πιστῶν, ἣτις χρησιμοποιοεῖται ὡς ἐναοκτήριος ἐκφώνησις μόνον διὰ τοὺς Ὁσθρους καὶ τοὺς Ἐσπερινοὺς τῆς ἐβδομάδος τοῦ Πάσχα.—**Αἶδσο. Περ. Δαδάσῃν** Ἐυλόκαστρον Κορινθίας : Σὰς ἐνχαριστοῦμεν διὰ τὴν ἀναγνώρισιν τοῦ δικαίου μας. Εἰς τὴν ἀπορίαν σας θ' ἀπαντήσωμεν ἐν καιρῷ, διότι ἔχομεν κατακλυσθῆ ἀπὸ ἐρωτήσεις.—**Αἶδσο. Γεώργιον Μουρτζάκη**ν, Μουσοῦκαν Κοήτης : Τὰ ζητηθέντα βιβλία παρηγγέλλθησαν εἰς τὸ Λογιστήριον τῆς Ἀποστολικῆ Διακονίας. Ἐλπίζομεν νὰ ἐλήφθησαν ἤδη.—**Αἶδσο. Ἄθαν. Γκουμᾶν**, Γούλλον Ὀλυμπίας : Σήμερον πλεον παντοῦ οἱ ἱερεῖς θάπτονται εἰς τὰ κοινὰ Νεκροταφεῖα. Διὰ τὴν ἀνακομιδὴν δὲν ὑπάρχει καμμία ἀπαγόρευσις καλὸν ὅμως εἶναι νὰ διατηρηθοῦν τὰ λείψανα τῶν κληρικῶν εἰς ἰδιαίτερα κιβώτια, εἰς τὸ ὀστεοφυλάκειον τοῦ Νεκροταφείου.—**Αἶδσο. Γεώργ. Συρροᾶν**, Θεσσαλονίκην : Σὰς ἐνχαριστοῦμεν διὰ τοὺς καλοὺς καὶ ἐνθαρρυντικοὺς σας λόγους, πὺν μαορτυροῦν πῆρῃ κατανόησιν τῶν σκοπῶν καὶ τῶν δυοχευιδῶν μας. Δὲν εἶναι γενικὸν καθ' ὅλην τὴν Ἑλλάδα τὸ ἔθιμον τῆς κοινωνίας τῶν βροφῶν κατὰ τὴν ἐορτὴν τῆς Ἄγ. Βαρβάρας. Ἴσως νὰ ὀφείλεται καὶ εἰς τὴν παρεξήγησιν, πὺν ἀναφέρετε εἰς τὴν ἐπιστολὴν σας. Πάντως τὸ ποτήριον, τὸ ὁποῖον φαίνεται νὰ κρατῆ εἰς τινὰς ἐκλόνας ἡ Ἄγ. Βαρβάρα, δὲν ἔχει σχέσηιν μετὰ τὸ μυστήριον τῆς θείας Ἐνχαριστίας· ἀποτελεῖ ἀπλοῦν συμβολισμόν τοῦ ποτηρίου τοῦ μαρτυρίου. Δὲν νομίζομεν ὅτι χρειάζεται τόση ἀσθηρότης διὰ τὴν κατάργησιν του. Χρειάζεται θρησκευτικὴ διαπαιδαγώγησις τοῦ λαοῦ μας, μετὰ τὴν ὁποῖαν ὅλα θὰ διορθωθοῦν. Συμβαίνουν ὅμως καὶ χειρότερα γύρω ἀπὸ τὸν θείαν Ἐνχαριστίαν.—**Ἰερέα** : Δὲν διατρέχετε κανένα κίνδυνον μετὰ τὴν ἐκφρασιν τῶν γνωμῶν σας· περὶ τῆς λοιπῆς ἡ ἀνωρυμίας. Αἱ παρατηρήσεις σας, ἄλλωστε, διὰ τὰς ἐκδόσεις τῆς Ἀπ. Διακονίας εἶναι ἀξίαι πολλῆς προσοχῆς καὶ ἐτέθησαν ὑπ' ὄφει τῶν ἀρμοδίων διὰ μελλοντικὴν τυχὸν ἀναπόπωσην τοῦ «Ἰερατικοῦ». Γνωρίζομεν, ἐν πάσῃ

περιπτώσει, ὅτι ἡ ἀπόφασις καὶ ἡ ἐντολὴ τῆς 'Ι. Συνόδου ἦτο γὰ ἀναντι-
 πωθῆ τὸ βιβλίον τοῦτο ὅπως ἀκριβῶς εἶχεν ἐκδοθῆ ὑπὸ τοῦ Οἴκ. Παιρια-
 χείου καὶ ὅπως ἐπὶ εἴτῃ ἐνυκλοφῶρει, χωρὶς γὰ προκληθῶν ἄλλοτε παράπονα
 διὰ τὰς συντηήσεις καὶ τὰς παραπομπὰς του.—**Αἶδες. Σακελ. Ἄθαν. Κουφέλαν,**
Ἀγ. Νικόλαον Φιλιατῶν (Ἑπείρου): Σὰς εὐχαριστοῦμεν διὰ τὴν καλὴν σας
 ἰδέαν, ἣτις ἐτέθη ὑπ' ὄψει τῶν ἀρμοδιωτέρων.—**Δέσβιον Ἰερέα:** Ἀσφαλῶς
 ἔχει παρεξηγηθῆ ὁ ἐκλεκτός συνεργάτης μας. Ἀπ' ἐναντίας, ἡ τάσις καὶ ὁ
 σκοπὸς ὧν μας ἐδῶ εἶναι γὰ χρησιμοποίηθῆ τὸ ὑπάρχον ἐμνηχον
 ἐφημεριακὸν ὕλικόν, ἐξυψούμενον σὺν τῷ χρόνῳ περισσό-
 τερον. Πολλάκις, καὶ εἰς κάθε εὐκαιρίαν, τὸ ἐτονίσαμεν αὐτό.—**Αἶδες. Κ. Ζερβόν,**
Λευκίμην Κερκίρας: Ζητηθὲν βιβλίον ἐστάλη ἐν καιρῷ. Εὐχαριστοῦμεν.—**Αἶδες. Χρ. Παππᾶν,**
Αἰλότοπον Ἀἶδες. Δ. Ζούγλον, Πτελεόν Ἀἶδες. Ἀθ. Παπαευσταθίου,
Σκόπελον Ἀἶδες. Γεώργ. Χαλκιαδόπουλον, Πορταριῶν: Ζητηθέντα βιβλία ἀπεστάλησαν ταχυδρομικῶς.—
Αἶδες. Δημ. Κωνσταντίνου, Ἄνω Ποταμιῶν Κύμης Ἀἶδες. Ἄντ. Στρο-
 μπούλην, Μανίκια Κασοντίας Ἀἶδες. Εὐστ. Ἄντωνίου, Βίτουλαν Ἐν-
 βοίας Ἀἶδες. Στέφ. Φωτίου, Δράζι Κηρέως Ἀἶδες. Ἀθ. Καπενην,
 Θαροούνια Ἀἶδες. Ἀπ. Πριόναν, Ἀϊλίδα: Ἐνεγράφητε εἰς τὸ οἰκο-
 γενειακὸν περιοδικὸν τῆς Ἐκκλησίας «Τὸ Χαροῦμένο Σπίτι». Σὰς
 διαβιβάζομεν τὰς εὐχαριστίας τῆς Λιενθίνσεως του.—**Αἶδες. Παναγ. Εὐαγ-
 γελόπουλον, Σιάτισταν:** Ἐτακτοποιήθησαν καὶ ἀπεστάλησαν.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΑΡΧΙΑΚΗΝ ΚΙΝΗΣΙΝ

Κατηγορητὰί τῆς 'Ι. Μητροπόλεως Ἄρτης μετὰ τὸν Ἱεροκλήρικα
 τῆς Ἀποστ. Διακονίας μετὰ τὸ Συνέδριόν των.

ΤΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΤΟΥ Α' ΤΟΜΟΥ (1952)

Προγραμματικά: *Τῆς Δ/σεως τῆς «Ἐκκλησίας»*, Πρὸς τὸν αἰδεσιμώτατον Ἐφημεριακὸν Κληρὸν μας, σελ. 1.—*Τῆς Δ/σεως τοῦ «Ἐφημερίου»*, Ἀντὶ προγράμματος, σελ. 5.—*Τῆς αὐτῆς*, Ἡ μὸν ὀρθή γραμμή, σελ. 217. *Τῆς αὐτῆς*, Ὁφειλόμενα ἐξηγήσεις, σ. 233.

Ἡ Ἱερωσύνη: *Ἀρχιεπισκ. Ἀθηνῶν Χρυσόστομον Παπαδοπούλου (†)*, Ἡ Ἱερωσύνη ἐν τῇ Ἁγίᾳ Γραφῇ, σελ. 7.—*Τοῦ αὐτοῦ*, Σπουδαίωτης τῆς Ἱερωσύνης, σελ. 43.—*Τοῦ αὐτοῦ*, Δυσχέρειαι τῆς Ἱερωσύνης, σελ. 59, 76.—*Τοῦ αὐτοῦ*, Προπαρασκευὴ τοῦ Ἱερέως, σελ. 92, 108.

Ὁ Ἱερεὺς: *Ἀρχιμ. Τιμοθέου Χαλόφτη*, «Ἐργάτης ἀνεπαίσχυντος», σελ. 17.—*Ἀρχιμ. Παντελ. Καρανικόλα*, Οὐδεὶς «λείπεται σοφίας», σελ. 28.—*Ταπεινοῦ Ἱερέως*, Ἄς ἐνθυμούμεθα συχνά..., σελ. 31.—*Ἀρχιμ. Παντελ. Καρανικόλα*, «Ἐχετε ἐν ἑαυτοῖς τὸ ἄλλας», σελ. 46. *Τοῦ αὐτοῦ*, «Πάντα στέγομεν ἵνα μὴ ἔγκοιεν τινα δῶμεν τῷ Εὐαγγελίῳ», σελ. 66.—*Κωνστ. Μπόνη*, Ἡ ἐκκλησιαστικὴ ἔννοια τοῦ ὄρου «Πατήρ», σελ. 185.

Τὸ Ποιμαντικὸν Χρέος: *Βασ. Μ. Βέλλα*, Ὁ Ἐφημέριος καὶ ἡ Ἀποστολικὴ Διακονία, σελ. 3.—*Ε. Γ. Μ.*, Τί δύναται κάθε Κληρικός, σελ. 10.—*Γαῖου Πρεσβυτέρου*, Ἐκτιμᾶτε τὸ ἔργον σας; σελ. 12.—*Ἀρχιεπι. Ἀθηνῶν Χρυσόστομον Παπαδοπούλου (†)*, Ἀπαρχὴ τῆς ποιμαντικῆς δράσεως τοῦ Ἱερέως, σελ. 123.—*Ἀρχιμ. Π. Καρανικόλα*, Ἐφημέριος εἰς ἄλλα μέρη, σελ. 139.—*Τῆς Δ/σεως*, Τί βλέπομεν καὶ τί πρέπει, σελ. 153.

Ἡ Ἐνοριακὴ Ζωή: *Πρωτοπρ. Γεωργίου Πυρουνάκη*, Διὰ τὴν ὀργάνωσιν τῆς ἐνοριακῆς ζωῆς, σελ. 127.—*Ἱερέως Θεοδώρου Δραβήλα*, Πρὸ παντὸς καλὴ ὀργάνωσις, σελ. 203.—Ἐνορία Ἁγ. Γεωργίου Ἐλευσίνος, σελ. 273.—«Ἐνοριακὰ Δελτία», σελ. 273.

Ὁ Ἐκκλησιασμός: *Τῆς Δ/σεως τῆς «Ἐκκλησίας»*, Ἡ ραδιοφωνικὴ μετάδοσις τῆς θείας λειτουργίας, σελ. 25, 41.—*Τῆς αὐτῆς*, Ὁ ναὸς καὶ ἡ χριστιανικὴ κοινότης, σελ. 57.—*Τῆς αὐτῆς*, Ἡ κοινὴ ἐν τῷ ναῷ προσευχή, σελ. 73.—*Τῆς αὐτῆς*, Τὸ ἐκ τοῦ ἐκκλησιασμοῦ κέρδος, σελ. 89.—*Τῆς αὐτῆς*, «Δι' αὐτὸ ἐχειροτονήθημεν», σελ. 105.

Ὁ Τελετουργός: *Ἀρχιμ. Τιμοθέου Χαλόφτη*, Τὸ πρῶτον καθήκον τοῦ τελετουργοῦ, σελ. 159.—*Ἀρχιμ. Τίτου Ματθαίου*, Προετοιμασία τοῦ Ἱερέως πρὸς τέλεσιν τῆς λατρείας, σελ. 238, 250.

Κατήχησις καὶ Κήρυγμα: *Ἀρχιμ. Βαρβάβα Τζωρτζάνου*, Τὸ Κατήχητικὸν ἔργον καὶ ὁ Ἐφημέριος, σελ. 188, 235.—*Ἀρχιμ. Παντελ. Καρανικόλα*, Ὁ Ἐφημέριος καὶ τὸ θεῖον Κήρυγμα, σελ. 194.—*Ἀρχιμ. Παύλου Νικηταρά*, Εὐτυχισμένο παιδί, σελ. 268.

Ἱερὰ Ἐξομολόγησις: *Ἀρχιμ. Τιμοθέου Χαλόφτη*, Τὸ κυριώτερον καθήκον μας, σελ. 27.—*Τοῦ αὐτοῦ*, Ἡ πρώτη ἐξομολόγησις τοῦ νέου Ἱερέως, σελ. 138.—*Τοῦ αὐτοῦ*, Ὁ Ἱερεὺς καὶ ἡ Ἐξομολόγησις, σελ. 191.—*Τοῦ αὐτοῦ*, Προπαρασκευαστὴς τῆς Ἐξομολογήσεως, σελ. 220.

Οἱ ἄσθενεῖς μας: *Ἀρχιμ. Τιμοθέου Χαλόφτη*, Τὸ τελευταῖον ἐφόδιον, σελ. 49.—*Τοῦ αὐτοῦ*, «Ἀντέχεσθε τῶν ἀσθενῶν»,

σελ. 63, 97, 132.—*Γερμανοῦ Πολυζωΐδου*, Ἐπισκόπου Νύσσης, Ὁ σημερινός Ἐφημέριος καὶ ὁ ἄρρωστος, σελ. 121.—*Ἀρχιμ. Ἰακώβου*, Κρίσιμος συμπαράστασις, σελ. 161.—*Τοῦ αὐτοῦ*, Φιλική συμπαράστασις, σελ. 242.—*Τοῦ αὐτοῦ*, Καὶ πάλιν διὰ τὸν ἄρρωστον, σελ. 254.

Ψυχολογικά: *Σ. Ἀγουρίδου*, Ἡ ψυχολογία καὶ ὁ Ἐφημέριος, σελ. 14, 22, 68.—*Τοῦ αὐτοῦ*, Ψυχικαὶ διαστροφαί, σελ. 99.

Σύγχρονα Ζητήματα: *Ἀρχιμ. Παντελ. Καρανικόλα*, Ρεαλισμός. Ἡ σημερινὴ κατάστασις καὶ τὰ πλεονεκτήματά της, σελ. 80.—*Ἀρχιμ. Εἰρηναίου Γαλανάκη*, Σύγχρονον ἱεραποστολικὸν πνεῦμα, σελ. 94, 110.—*Ἀρχιμ. Παντελ. Καρανικόλα*, Ἡ σημερινὴ κατάστασις καὶ τὰ μειονεκτήματά της, σελ. 112.—*Τοῦ αὐτοῦ*, Μία ἄποψις ἀντιμετωπίσεως τῆς καταστάσεως, σελ. 134.—*Τοῦ αὐτοῦ*, Ἀπὸ τὸν ξένον κόσμον, σελ. 164.—*Ἀρχιμ. Τιμοθέου Παπουτσάκη*, Ἱερὰ Προσκυνητάτα, σελ. 201.—*Στ. Μαντζιούκα*, Τὸ κύμα τῆς ἐγκληματικότητος, σελ. 262.

Ἐκκλησιαστικά: *Πέτρον Πρεσβυτέρου*, Τὰ λειτουργικὰ βιβλία τῆς Ἐκκλησίας μας, σελ. 199.—*Σοφ. Χουνδαβερόδωλον*, Τὸ καλυμμαύχιον ἐξ ἐπόψεως λαϊκοῦ, σελ. 169.—*Ἀρχιμ. Παντελ. Καρανικόλα*, Ἡ Ἀγγλικανικὴ Ἐκκλησία καὶ ὁ Ἐφημεριακὸς Κληρὸς της, σελ. 222, 259.

Ἐποικοδομητικά: *Ε. Γ. Μ.*, «Ἐὰν δὲν ἔχω ἀγάπην...», σελ. 35.—*Εὐσεβεῖς στοχασμοί*, (Διασκευὴ Γ. Β.), σελ. 36, 83.—*Γαῖου Πρεσβυτέρου*, Οἱ μαθηταὶ τοῦ Κυρίου, σελ. 156.—*Τοῦ αὐτοῦ*, Ἀνάγκη συνεχείας, σελ. 157.—Ἀνέκδοτα, σελ. 225.—*Ἐκκλησιαστοῦ*, «Μεγάλης βουλῆς ἄγγελος», σελ. 249.

Ἱερατικά Φυσιογνωμίαι: *Ε. Γ. Μ.*, Ἱερεῖς καὶ Διάκονοι ἅγιοι, σελ. 19.—*Τοῦ αὐτοῦ*, Οἱ Ἱερεῖς τοῦ Ἀγιολογίου μας (1—15 Φεβρουαρίου), σελ. 20.—*Τοῦ αὐτοῦ*, Πρεσβύτεροι ἅγιοι (15—26 Φεβρουαρίου), σελ. 34.—*Ἀρχιμ. Χρυσοστόμου Μουστάκα*, Μία ἐφημεριακὴ μορφή, σελ. 51.—*Τοῦ αὐτοῦ*, Ὁ Γέροντας ὁ Βενέδικτος, σελ. 142.—*Τοῦ αὐτοῦ*, Ὁ Ἱερομόνακος Μεθόδιος Καστῆς, σελ. 263.

Ποιήματα: *Σήφη Κόλλια*, Ὁ γερο-παπᾶς, σελ. 116.—*Ἱεροδ. Θεοφίλου Καναβά*, Οἱ πρῶτοι καρποὶ, σελ. 170.

Νεκρολογίαι: *Ἀρχιμ. Ἰωάννης Νικολιάς*, σελ. 71.—Ἱερεὺς Διονύσιος Πονίκος (*ὑπὸ Φωτίου Σ. Κωνσταντινίδου*), σελ. 144.

Λύσεις ἀποριῶν: Κλείσιμον Βημοθύρων. Ἀπολυτικὸν Βαπτίσματος. Ἀνάληψις στεφάνων σελ. 38—39.—Ἵψωσις Σταυροῦ. Ἐννοια τῆς λέξεως «παπᾶς» σελ. 54.—Ἀσπασμὸς Ἱ. Εὐαγγελίου μετὰ τὸ Ἐωθινόν. Τὸ «Χριστὸς ἀνέστη» ἀντὶ τοῦ «Ἅγιος ὁ Θεὸς» σελ. 84—85.—Τὸ «Ζέον» εἰς τὴν Προηγιασμένην σελ. 103.—Ὁ ὕβρις τὸν Ἐφημέριον του. Γνωστὸς εἰς τὸν Ἐφημέριον ἁμαρτωλὸς ἄν κοινωνῆ. Ἡ τελευταία μετάληψις τῶν ἀφορισμένων σελ. 115—116.—Ἡ κατάδυσις τοῦ βαπτιζομένου. Ὁ Δίγαμος. Ἡ θέσις τοῦ τελοῦντος τὸν γάμον ἱερέως 146—147.—Ἡ ἰσχὺς τῶν Ἱ. Κανόνων. Γάμος ἐν Τεσσαρακοστῇ. Μετάληψις νεοφωτίστων βρεφῶν. Μετάληψις μελλοθανάτων. Κατ' οἶκον ἁγιασμὸς κατὰ μῆνα. Ὁρολόγιον ἱερῶν ἀκολουθιῶν. Μετάθεσις Ἐφημερίων. Τὸ κατὰ τὴν Δοξολογίαν θυμίαμα. Τί λέγει ὁ ἀνάδοχος. Τὰ κόκκινα

φά τοῦ Πάσχα. Ὁ ἐκ γενετῆς τυφλός. Τίς ὁ βαπτίσας τὸν εὐνοῦ-
χον. Ἀνήλικοι ἀνάδοχοι σελ. 172-174.—Ἐρμηνεία τοῦ Ματθ. α' 25 καὶ Ἰω. ι' 8. Ἡ ὀπισθάμβωνος εὐχή. Ἡ ἀρχὴ τῶν εὐχῶν τῆς Κατηχήσεως. Τὸ Σύμβολον τῆς Πίστεως εἰς τὸ Βάπτισμα. Φύλα-
ξις τοῦ Μεγ. Ἀγιασμοῦ. Θέσις τῶν μελλονύμφων κατὰ τὸ μυστή-
ριον. Τὰ Βημόθυρα κατὰ τὴν θ. λειτουργίαν. Ἐπιτραχήλιον εἰς τὴν Θ' ὥραν, Ἀπόδειπνον καὶ Μεσονυκτικόν. Μαῦρα ἄμφια τῆς Μ. Τεσσαρακοστῆς. Τυπικὸν Μνημοσύνων. Μερίδες τῆς Προσκομι-
δῆς. Οἱ γάμοι ἔκτου βαθμοῦ. Μετάληψις πρὸ τῆς τελέσεως τῆς Θ. Λειτουργίας. Ἀπλῆ συγχωρητικὴ εὐχή χωρὶς ἐξομολόγησιν. Ἐπεμβάσεις λαϊκῶν ἐπιτρόπων. Μετάληψις ἀναισθητῶν ἐτοιμο-
θανάτων. 209-214.—Ἡ σύζυγος τοῦ Κάϊν. Γάμος χηρευσάσης πρε-
σβυτέρως. Ἀπολυτίκιον ἐν ἀρχῇ τοῦ Γάμου. Οἱ ἐντὸς τοῦ ναοῦ
γράφοντες. Οἱ φέροντες ἄνθη Ἱεροψάλται. Προσέλευσις Ἱερο-
ψαλτῶν εἰς τὸν ναόν. Μετάθεσις Ἐφημερίων σελ. 227-228.—Οἱ ἐν
τῇ αὐτῇ Κολυμβήθρᾳ βαπτιζόμενοι. Αἱ εὐχαὶ εἰς γυναῖκα λεχώ,
σελ. 228-229.—Τὰ Βημόθυρα. Ἡ κουρὰ τῶν νεοφωτίστων. Τύπος
«Ἀπολύσεως», σελ. 272.

Τ. Α. Κ. Ε. Ἀσφάλισις Ἐφημερίων δημοδιδασκάλων ἢ συν-
ταξιούχων τοῦ Δημοσίου, σελ. 117.—Ἐξαγορὰ προῦπηρεσίας, σελ.
147.—Νοσοκομειακὴ περίθαλψις, σελ. 177.—Ἡ νοσοκομειακὴ πε-
ρίθαλψις ἐν Ἀθήναις, σελ. 229.—Εἰδήσεις, σελ. 118, 148, 178,
229, 246.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙΣ

«Ὁ Ἐφημέριος», ἐκδιδόμενος κατὰ δεκαπενθήμερον, στέλ-
νεται πρὸς ὄλους τοὺς συνδρομητὰς τῆς «Ἐκκλησίας», τῆς ὁποίας
ἀποτελεῖ παράρτημα.

Παρακαλοῦνται οἱ γράφοντες διὰ τὸν «Ἐφημέριον» νὰ ἔχουν
ὑπ' ὄψει, ὅτι γλῶσσα τοῦ περιοδικοῦ εἶναι ἡ ἀπλῆ καθυρεῖουσα.
Τὰ χειρόγραφα δέον νὰ εἶναι εὐανάγνωστα καὶ ἐπὶ τῆς μιᾶς μό-
νον ὄψεως τοῦ χάρτου γεγραμμένα. Δημοσιευόμενα δὲ ἢ ὄχι, δὲν
ἐπιστρέφονται.

Χάριν τῶν ἐπιθυμούντων νὰ ἔχουν συγκεντρωμένην τὴν ὕλην
τοῦ «Ἐφημερίου» ἐξετυπώθη ἰδιαιτέρως ὠρισμένος ἀριθμὸς
ἀντιτύπων ὄλων τῶν φύλλων τοῦ 1952, τὰ ὁποῖα ἐδέθησαν εἰς
ὠραῖον τόμον. Τιμὴ ἐκάστου δρ. 10.000. Ἀποστέλλεται ἐλεύθε-
ρον ταχυδρομικῶν ἐξόδων εἰς πάντα αἰτοῦντα.

Σημείωσις: Αἱ ὄχι ἀφορᾶ εἰς τὸν «Ἐφημέριον» ἀπευθυντέον·
Πρὸς τὸν Αἰδεσιμ. Πρωτοπρεσβύτερον κ. Ἐμμ. Γ. Μυτιληναῖον, Ἀπο-
στολικὴν Διακονίαν, Ἰασιῶν 1, Ἀθήνας (τηλέφ. 72.112).